

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmentelen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adtnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilvánterben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLÉN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.
Azonfelül bélyeg 60 fill.

Pettinél nagyobb, avagy
diszbutékkal, vagy körzet-
tel ellátott hirdemények-
ért termékek szerint min-
den negyszög centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Hármas üdvözlét esküdszékünknek!!!

A mi öt évtized lomha folyásán át „jám-
bor óhajítás” maradt, hogy t. i. Magyaror-
szág büntető igazságszolgáltatásának per-
rendjébe is beillesztessék az esküdszéki
intézmény: immár nemcsak hogy teljese-
désbe ment, de valósággal életbe is lé-
pett az 1897. évi XXXIII. t. c. képében.

Nálunk, Zemplén-vármegyében, a s.-
a-ujhelyi kir. törvényszék, mint esküdtbí-
róság, a f. évi febr. 21-én s folytatva
febr. 23-án tartotta az első főtárgyalásokat.
A febr. 21-iki főtárgyalás eredménytele-
nül végződött, mert a bizonyító eljárást
két tanu meg nem jelenése miatt el kel-
lett napolni.

Hanem azért épp a febr. 21-iki fő-
tárgyalás szolgált ünnepies alkalmul arra,
hogy a kir. törvényszék elnöke, ugyszin-
tén a vádhatóság és a védelem képviselői
hódolatuk zászlait meghajtsák a nép-
fenség piedesztáljára helyezett magyar
esküdszéki intézmény előtt, külön-külön,
ékes beszédek közben, miket alább olyan
sorrendben, mint a milyen sorrendben el-
mondattak, szóról-szóra hiteles szövegeik
szerint közlünk a „Zemplén” t. olvasókö-
zönségével.

Már magában az, hogy ezek a klasz-
zikus formájú beszédek a vármegye székhá-
zának díszes nagytermében — tehát ott
szóltak meg, a hol az államjog-rendjét meg-
reformálni hivatott csecsemőnek, az es-
küdszéki intézménynek, magyar bölcsőjét
ötvenhét esztendővel ezelőtt először ringat-
ták meg a haladás apostolai: közérde-
ségükönél fogva nemcsak „urbi”, de „orbi”
is számot tarthatnak a közérdeklődésre.

Betűszerinti magyarsággal lentebb kö-
vetkeznek sorban. Olvassátok a történet

jogán — hogy t. i. az ige testté lön —
ne csak kegyelettel, hanem olvassátok,
azzal az érzéssel is, a mivel elmondat-
tak: hazafias örömmel, mivelhogy a „nem-
zeti műhelyek” száma ismét szaporodott
egygyel — az immár országszerte funk-
cionáló esküdszékkel.

A *Fornszek Béla* kir. törvényszéki elnök
megnyitó beszédének vázlata ez:

Esküdt Uraim! Immár hazánkban is a
polgárok mondanak ítéletet polgártársaik-
nak ama bűncselekményei felett, melyek
a jogrendet legsúlyosabbau sértik.

Én megnyugvással tudom ezt a ha-
talmat az Önök kezébe letéve, mert bi-
zalmam van abban, hogy óvatos és kö-
rültekintő működéssel, helyes jogérzetük
által vezetve, a konkrét eseteknek szen-
vedély, gyűlölség és félelemtől ment, lel-
kiismeretes mérlegelése mellett, meg fog-
ják találni azt az utat, mely az anyagi
igazság érvényesülése felé vezet.

Ebben a reményben örömmel üdvöz-
löm Önöket, mint bíró társainkat és együt-
tes működésünkre Isten áldását kérem!

A *Hlavathy József* kir. főügyész helyet-
tes beszéde ez volt:

Ünnepet ül a magyar igazságszolgál-
tatás! Magasztos, fényes, nagy ünnepet
akkor, midőn templomába testet öltve vonul
be az az intézmény, melyet az emberi és
állampolgári szabadság legnagyobb bizto-
sítékának, a demokratikus és alkotmányos
állam egyik alapkövének és az emberies
igazságszolgáltatás zálogának tartanak.

Lelkem mély meghatottságával nyil-
nak szólásra ajkaim ebben az ünnepélyes
pillanatban, melyben a mult összeforr a
jelen által a jövővel.

A zsarnoki sors vesszeje
Mindenfelé úgy úze hajta . . .
Jaj! teljes ifjúságomat
A zord ősz tölem elragadta.

Ellenséges sorssal csatázva,
Száműzetésben hervadék;
Mint tüneményt, egy pillanatra:
Szép s fiatal férjet nyerék.
Szülővárosomat feledtem
S hercegi rangot, hirnevet —
Szibir** fagyát vele megosztván
Es a forgandó végzetet.

Mindezt keményen elviseltem
S nyomorogva a puszták helyén
Ártatlan lelkem hő szerelmét
Óriztem a férjemnek én.
Ó rút boszu zsákmánya lett majd
S vére ömlék vesztőhelyen
De én havas szirtek közt bolygva,
Hű voltam hozzá végtelen.

Vigaszt adott a sors s úgy éltem
Bús száműzetésem helyén;
Ábrándom, álomképem mindig
Férjem, Dolgorukov levén.
A süket és zord pusztaságon
Öröm volt az ábránd nekem:
Mert a butól tarolt kebelnek
Vigaszt ez adott szüntelen.

De holnap . . . holnap már örökre
Felednem kell szerelmemet;

**) Szibir Szibéria, orosz neve

Ford.

Hálás kegyelettel szárnyal vissza lel-
kem a multnak ama megdicsőült vezér-
alakjai felé, a kiknek ezt a szép napot kö-
szönhetjük; akiknek minden munkája, ösz-
szes törekvése abban a szentséges célban
összpontosult, hogy a haza legyen nagy
és szabad, a nemzet egységes és erős, a
honpolgárokat pedig övezze körül a sza-
badságjogok minden biztosítéka.

Legyen áldott emlékük, mindörökre!

Önök felé száll most üdvözlésem és
tisztetelem, esküdt-bíró urak, akik letéte-
ményesei a multak nagy örökségének,
a kiknek kezébe tette le az állam a maga
érdekeinek, társadalma békéjének védel-
mét, mindnyájunknak becsületét, szabad-
ságát, életét.

Ne lepje meg és ne döbbsentse meg
Önöket esküdt-bíró urak az, hogy az üd-
vözlés innen, a kir. ügyészség emelvényé-
ről száll önök felé. Hiszen mi kir. ügyé-
szek mindig a jog és szabadság elveit val-
lottuk, magunk és a társadalom között vá-
laszalat soha nem emeltünk és arról a
szomorú térről, a melyen működünk kell,
a humanizmus napsugarát nem zártuk el
soha.

Annak a testületnek vagyunk mi tagjai,
melyet az igazságért való egységes és
független küzdelemre hívott fel egykor a
feledhetetlen emléktű, megdicsőült vezér*
midőn ezekkel a szavakkal adta nekünk a
mandátumot: „A kir. ügyészség az állam
képviseletében nem pusztá peres fél, aki elle-
nesén minden áron diadalmaskodni akar, ha-
nem közege annak az el nem nyomható erkölcsi
hatalomnak, a mely igazságot kutat és követel.”

Valamint az izraelitáknak a pusztában
való vándorlásuk alatt tűzoszlop világitott

*) Kozma Sándor kir. főügyészt értette. Szerk.

TÁRCA.

Dolgorukov Natália hercegnő*)

— Relievttől. —

Beállt az ősz időszak,
A völgybe' lenn vihar morajlott,
S a Dnéper zavaros vize
Szakgatta a homokos partot.
E meredek s vad partra jött el,
Hogy búját elzokogja fenn —
Egy ifju, de boldogtalan nő . . .
Könyezve ott önkénytelen.

Holnap már sorsom béfejezve! . . .
Ha szól a templomi harang:
Kinommal elrejt mindörökre
Egy cella — néma, zajtalan . . .
Én könyeim oh folytatok
E bús helyen én két szememből;
Utoljára még most szabad
Ábrándoznom kedves férjemről!

E némaságban utoljára
Bolygok bus emlékimmel itt
S a kietlen berkekre bizom
Szivem sulyos keserveit.

*) Mutatvány „Északi Fény” címen sajtó alatt levő
költeménykötetemből. Megrendelhető a „Hunyadi Mátyás”
irodalmi intézetnél Bpsten (Zöldfa utca 43. sz. Ára 2 ko-
rona.) Jelen költemény Dolgorukov hercegnőről szól, ki
Szibériába száműzetett férjét oda önként követte. Sokat
szenvedett, férje lefejeztetése után pedig apácakolostorba
vonult. Fordító.

A sirba élve eltemetnek
S megtagadom az életet.
Felednem kell a földet s embert
Fogadalmam megtartva itt . . .
Örökre szívemet bezárni
S gondolni sirva a sirig.

Én könyeim, oh folytatok
E bús helyen én két szememből;
Utoljára még most szabad
Ábrándoznom kedves férjemről.
E némaságban utoljára
Bolygok bus emlékimmel itt
S a kietlen berkekre bizom
Szivem nehéz keserveit!

Lehuzta ujjáról a gyűrűt,
Megesókolá, ajka remeg
Majd a folyó mélyébe dobja
S arcát elfödve kesereg:
„Te gyűrű, jegygyűrűm, merülj el,
Zúgó habok közt a helyed,
Soha a kolostor esendjében
Ne ébreszd bus szerelmemet!”

Partok között zajog a hullám,
Hervadt levél zizegve hull;
Forgószél zug a sikon végig,
Süvöltve az erdőn vadul.
Ot ellepé a kin, a bánat,
Harmatozá keblét a köny . . .
Serenetev*** ifju leánya
A víz mentén im' visszajön.

*** Serenetev tábornagy leánya volt a hercegnő.

Ford.

éjjelenként vándorutjokon, úgy világították be ezek az örökké fényeskedő arany-szavak a mi tövises, rögös pályánkat, a küzdelem nehéz napjaiban. Ezek a szavak képezték a mi erősségünket, ez a nagy mondás volt a mi palladiumunk.

Ezeknek a szavaknak mélyen érzett hatása alatt szívemből üdvözlöm Önöket, esküdt bíró urak, abban a reményben, hogy Önök, mint a közérzület kifejezői, életet adnak a törvénynek, s akkor, midőn az igazságszolgáltatás templomába jönnek, kívül hagyják mindazt, ami szenvedély, indulat, harag vagy gyűlölség, s a templom szentélyébe szíveikben nem hoznak mást, mint emberszeretetet és törvénytiszteletet.

Ezekben a szent érzelmekben formálódjanak össze a mi szíveink, s ezekkel az érzésekkel igyekezzünk elérni az egyedüli célt, mindnyájunk közös célját: az igazságot.

Úgy legyen!

Ezután Szirmay István dr., a védelem képviselője, kért szót. Beszéde így hamzik:

Azokhoz az üdvözlő szavakhoz, melyek az esküdt-bíróság elnökének s a közvád képviselőjének ajkairól ez ünnepélyes alkalomból kifolyólag elhangzottak, nekem nagyon kevés hozzátenni valóm van.

Szerénységem is tiltja azt, hogy ez ünnepélyességből nagyobb részt foglaljak le a magam számára, mint a mely a védői székét megilleti, melyet ma a vádlott megbízása folytán véletlenül én foglaltok el.

Az újonnan alkotott büntető perrendtartást szívből üdvözlöm minden jogász; mert mindnyájan át vagyunk hatva a közérdeknek ama fontosságától, melyet szolgálni és kielégíteni az új törvény által életre keltett intézmények vannak hivatva.

Ez új intézményeknek adatott meg a jog őrt állani polgártársaink legbecesebb javai: *élete, becsülete és szabadsága* mellett. Ez intézményeknek adatott meg a hatalom megtorolni a bünt és elégtételt szolgáltatni az üldözött ártatlanságnak.

Természetes és el nem tagadható tehát, ha érdeklődés, remény és aggodalom felváltva ébrednek szíveinkben: vajjon a várva-várt magyar esküdtzéki bíráskodás fel fog-e emelkedni hivatásának magaslatára.

Hiszen a bíráskodás nem könnyű dolog. *Berryer*, a nagy francia védő, azt mondja: *Az igazság nem hat be könnyen az elmékbe; Isten nem minden bírónak adott szemét, mely lát, fület, mely hall.* („Oculum

A végzet szertartása elmúlt:
Az utolsó lakodalmom!
És a mártírno zord bujával
Immár kolostorban vagyok.
Ott böjtölésben töltve éltet,
Emészti bú, vigasztalan,
S miként szentkép előtt a gyertya:
Ugy égett el magányosan . . .
(Orosz eredetiből.)

Máthé Miklós,
lasztoméri gk. lelkész.

Az aleksziev'szki erődben.*

— Reliev. —

Rossz itt a sorsom, mint az idegenben . . .
Éltemet el — mikor vetem?
Hogy elrepüljek és hogy megpihenjek:
Galambszárnyat ki ad nekem?
A nagy világ, miként egy ronda sírhely . . .
Testemből lelkem már uton —
Menedékem s erőm, te Isten,
Hallgasd meg jajjom, sóhajom!
Tekints esengésem szavára,
Figyelj szívem alázatára,
Bocsásd meg minden vétkemet.
S barátimnak üdvöt ajánlva:
Testemből oldd ki lelkemet!
(Orosz eredetiből.)

Máthé Miklós.

* Reliev, orosz költő, kiről Miczkievicz, a lengyelek világhírű költője, oly rokonszenvesen emlékezik meg egy költeményében, az aleksziev'szki erődben huzamos ideig fogságban volt. Ott írta jávorfa levélre a jelen verset.
Ford.

videntem et aurem audientem *) *Bossuet* pedig *Tellier Mihály* felett tartott halotti beszédében az ítélő bírónak nem alkalmas egyéniségeket a következő, igen találó vonásokkal jellemzi: „Egyik — ugyan — hebe-hurgya módon zavarja meg szellemet; a másik nyugtalan arccal és bizonytalan pillantásokkal dermeszti meg szívedet . . . ez itt kényelemszerető és széjjel jártatja gondolatait a nélkül, hogy beszéded képes lenne elszórt szellemét lefoglalni; amaz még kegyetlenebb; elfogultsága által bedugott fülekkel bir s nem levén képes befogadni más okot, csak arra hallgat, a mi saját zord szívében lakik.“

Élénk bennem a remény, hogy a *Bossuet* jellemzése sohasem fog a magyar esküdtekre ráilleni. Az igazságszeretet és az intelligencia, mely a magyar népet mindig jellemezte, nem hiányozhat azoknak szívéből és elméjéből, kiknek a törvény az esküdtzék sorompóit megnyitotta.

A jogvitának újonnan megnyitott küzdő homokjáról mély tisztelettel üdvözlöm önöket esküdt urak s nyugodt lélekkel tesseztem le védecem sorsát az önök kezébe.

A „Zemplén“ t. olvasóközönsége nevében midőn *Éljen-t* mondunk, kívánjuk, hogy az a benső és szép frigy, mely szabad és független polgárok esküdtzéke és kir. törvényszék között, tiszta lelkiismeret, benső meggyőződés, igazmondás dolgában oly ünnepies módon jött létre: legyen termékeny, legyen egyetértő *Justitia* szolgálatában.

Péter és Pál legyen ezután is, mint volt, jó barát. De a legjobb barát legyen mindig — az *Igazság!* — vagy a mint a rómaiak tizenkettes bírósága mondotta: „*Amicus Petrus, amicus Paulus, sed magis amica veritas!*“

Levél a szerkesztőhöz.

Nagy-Mihály, febr. 18.

Andrássy Dénes grófnak, a boldogemlékü *Andrássy György* egyetlen fiutódának nevét mind sürűbben látjuk említeni a közérdeket szolgáló hírlapok hasábjain, de még sem annyiszor, a hányszor az ő nagy lelke fejedelmi adományában és segélyezéseiben megnyilatkozn szokott.

Ine, alig regisztráltak budapesti lapjaink azt a szép hirt, hogy egy magát megnevezni nem akaró jöttévfőur a kultuszminiszternek 116,000 főt küldött alakítványokra, — csakhamar krasznahorokavárallyai tisztikarát azzal lepte meg a nagy hitbizomány ideiglenes ura, hogy jövőjük biztosítására 100,000 forintot küldött nekik váratlanul és kötelezetlenül nyugdíjalapra; a múlt év őszén pedig, midőn az *Andrássy-féle* 400,000 fős bérpalota átadási ünnepélye tartatott, — ismét azáltal tette nevét emlékezetessé Kassán, hogy az ottani közkórház s lelenházra 19,000 forintot adományozott s 5000 forinttal járult hozzá az ottani Felsőmagyarországi Múzeum építésének költségéhez.

Abauj-Torna, Gömör, Sáros, Zemplén-vármegyékben, hogy hány templom és iskolának vetette meg alapját a bőkezű főur: abból világlik ki legjobban, hogy évi segélyadományára 80—100 ezer forint között váltakozik.

Két év előtt 10,000 forintos adományával mentette meg *Szelepka*, illetve *Dénesfalva* vizár által csodort egész község lakosságát s alig elősorolható kedvezményeivel lehetővé tette a pusztá-strázi vízmentes uradalmi birtokára történt áttelepülésüket.

Legközelebb *Megyasszó* községnek ref. hivatású főurát a gróf nagylelkűségét, — a kiknek templomuk javítására 14,000 forintot küldött.

Most sem bir pihenni a jótékony bőkezű főur, mert *Dénesfalva* új község leendő templomának alapjára 6000 koronát s ugyanezen új község belterületének fásítására 600 koronát küldött, — a nagymihályi közkórházban pedig 2000 forintos ágyalapítvánnyal tette nevét emlékezetessé; bizást megérdemlé azért a nemes gróf tőlünk *Bajusz* bátyám azon meleg közleményét, melyet b. lapja nem rég hozott.

Ehhez én azt az óhajot fűzöm, vajha minél többen követnék a szép és lélekemelő példákat, hogy a bölesőkorbán senyedő emberbaráti intézményeink megerősödhetnének.

Kísérje a jöttévtől a nép igaz halála s a közérdek előmozdításán fáradozók meleg előismerése s üdvölkívánata.

Nagymihályi.

Építsünk-e új színházat?

Alig van város, hol egy színház építése hullámzásba ne hozta volna a kedélyeket, hol ily alkalomkor fel ne merülnének egészséges s jóra való tervek s képtelen ideák, mert ez az alkalom szokott minden városban az lenni, midőn terveik s nézeteik vannak még azoknak is, a kiknek a városi ügyek iránti lethargiáját addig semmi sem rázta föl s éppen azért húzódik minden városban rendesen évek hosszú során egy színház megépítése.

Igen helyesnek tartom azt, hogy egy ily — nagy esemény — a lehető legnyilvánosabban pertraktáltassék, hogy mindenkinek alkalma legyen tervét, nézetét előadni s minden egyes kapacitálva legyen nézete helyes, vagy helytelen voltáról s végre így meg- vagy legyőzve elfogadtassék aztán az a mi az adott viszonyok között legjobb, leghelyesebb.

Nézetem szerint nem elégséges, hogy a bizottságokban, képviselőtestületben kapacitáljuk egymást, nem elégséges ezen kapacitálásoknak a lapokban kivonatos és gyakran hiányos közlése sem, hanem szükséges, hogy egyesek nézeteikkel a nyilvánosság organumaihoz a lapokhoz forduljanak. Nagyon örülök, hogy igen tisztelt *Meczner Gyula* bátyámnak a „Felsőmagyarországban“ megjelent sorai alkalmat adnak nekem arra, hogy én is elmondjam nézetem, melyet úgy is szándékoztam ugyan tenni, de annál kellemesebb, hogy az alkalmat éppen ő adá meg az ő elég részletességű s nagy alapos-sággal megírt cikkével s így a tüntetni vágyás vádja nem illethet.

Építsünk-e tehát egy új színházat, ez a kérdés egy kemény, nehezen megtörhető dió, egy oly esomó, melyet helyesen alig lehet megoldani, hanem átvágni kell. Könnyen mehet az ott, hol már előzetesen, vagy utólagosan a megfelelő hely adva van s hozzá a szükséges pénz, de nehéz, hol sem ez, sem az nincs.

Mióta e kérdés szőnyegre került, mondhatom sokat gondolkoztam rajta, valóságos felfedező kirándulásokra indultam, hogy egy a fekvés s e város anyagi helyzetének megfelelő helyet találjak színház számára s ha ilyet felfedezni is véltem, alapos megbírálás után rendesen el kelle ejtenem s rendesen azzal tértem vissza, mily megbocsáthatatlan hiba volt az, hogy abban az időben, midőn a lehetőség meg volt s midőn minden ékesszólással kapacitálni igyekeztem a várost, a „Vörös ökör“-t meg nem vet-tük, most nem kellene fejünket törni. En a ki igazán gyermek módra örülök, ha kis városunkban emelkedést, haladást, színpitést tapasztalok, valósággal szinte lázas izgatottsággal vártam arra az alkalomra, hogy új színház építtessék, hogy a legnagyobb szolgálatkészséggel felajánljam csekély személyemet a többi erőkhöz egy oly szép kényelmes modern színház felépítéséhez, mely kis városunk díszé s büszkesége legyen s most — most hogy eljött, hogy végre itt van az idő, megbénulva bocsátom le szolgálatkész kezem s szeretném, ha ez a várva várt idő csak egy évtized múlva lenne itt.

Mennyi guny, mily sok elitelő vélemény hangzott el a mostani színháznak esufolt torz-épitmény fölött, mennyit segitettem én is s mily animozitással azoknak, kik azt szidták, különösen oly alkalmakkor, midőn abban valamely jótékonycélu előadást rendeztem rendesen egy-egy betegség árán. Mennyire elitéltem azt a képviselőtestületet, mely ennek életrehozásához a keansziót megadta s azt az építész, kinek fejében ily képtelen idea még képtelenebb kivitellel született meg. Soha nem gondoltam, hogy még egyszer védelmükre fogok kélni és mégis most egy színház felépítése alkalmából védeni igyekezem őket.

Nyomorult „állás“-ban, hol *Hamlet* lelke ökör képében jelenhetett volna meg — rakott fészket nálunk a múzsa, multság rendezésére nem volt egy helyiségünk sem, ily viszonyok mellett került föl az eszme, hogy építtessék egy színház, mely egyuttal egy terem für alles legyen s abban az időben hallatlan áldozatkészséggel 15—20 ezer forint e célra meg lett szavazva. És ily ösz-szegért egy a mi publikumunk kényes izlését kielégítő színháznak s táncteremnek kelle épülni, páholyokkal, jó fűtéssel és tűzbiztonsággal stb. Nem akarom azt állítani, hogy a kivitell ez ösz-szegnek is megfelelően sikerült, távolról sincs szándékomban, hogy annak szerencsés megoldása fölött dicsimnuszt zengjek; de tény az, hogy 20 éven át legalább volt városunkban a vándor-muzsának egy beszálló helye, hol nem egy jó előadásban egy egy jó darabot ösmertünk meg, s e 20 év alatt nem egy kedélyes multság zajlott le ez épület falai között, s a jótékony-ságnak meg volt adva a lehetőség, hogy részint már fenn-áll, részint életre hozandó jótékony intézményei számára nem egyszer impozáns összegeket hoz-zanak össze. Gondoljunk csak vissza mennyi kulturális, mennyi emberbaráti nemes törekvés-nek nyílt meg itt forrása, vagy nyert az épület falai között tápot, ki tudja, ha mostanig kellett volna várnunk, csak azért, hogy palotát építsünk,

Folytatás az I. mellékleten.

mennyi árva s mily sok nemes cél s nyilete volna meg, s ezt tudva, ha elvéte egy-egy reomát szereztünk is ez épületben, kell hogy szelidüljön haragunk, oszoljon szét elöítéletünk ez épület, e hely iránt, s a szelid harag mellett egy bizonyos kegyelettel is tekintünk e meghalni vagy újra éledni kiszemelt épületre.

Igényeink mint mindenben, ugy a színházban sem 20 év előttiek, mióta az ébredés egy sugara hozzánk is bevilágított, s most e szépülő városban ez az épület a maga 20 éves rongyiban, melyeknek kitarozására a város egy fillért sem költött, még disztelenebb, még visszatetszőbbnek tűnik föl s elrémít a gondolat, hogy muzsánk sorsát, jövőjét továbbra is e helyhez, ez épülethez kössük, új kell nekünk! diszes szép, kényelmes s esakánnyal mennék neki akár azonnal az öreg magtárnak. Uj, de hol, milyen s mennyiért? tulajdonkép a mennyiért határozzameg, ahol s amilyent.

A régi színház átalakítási terveit elkészültek, meg is voltak vitatva, de mielőtt az szankcionálva lett volna, én voltam az, ki az építkezési bizottságban ellene voltam a terv elbírálásának mindaddig, míg az utóbbi években épült kisebb városok színházi terveit s költségvetéseit be nem szerezzük, s míg városunkban minden színháznak s vagyoni helyzetünknek megfelelő s megszerezhető telket meg nem nézünk. Ajánlottam ezt azért a bizottságnak, mert nem tudtam én sem az ujjaépítés eszméjével megbarátkozni, a 40 ezer forintos költségvetés alapján, reméltem egy szerencsésebb megoldást, gondolva, végre is sikerül megtalálni oly módot, mely a város szépségeti s anyagi érdekeit szerencsésen oldja meg gondoltam „qui habet tempus habet vitam.“ Az eredményt tudjuk. Vojta tervező ur lejött, megmutattam neki minden, nézetem szerint számbavehető helyet, s az eredmény az lett, hogy az a bizottság az a képviselő-testület, mely az átalakítás ellen volt, azt mint leghelyesebb s mint ezidő szerint legkönnyebben kivihetőt elfogadta, elfogadta pedig azért, mert Vojta ur kijelentette, hogy szébbet igen, de jobbat s kényelmesebbet még egyszer oly áron sem képes rendezni s teljesen megfelelő hely színháznak rendelkezésünkre nem áll. Tudva-e nyilatkozatot nem lehet megütközni azon ha ugy a bizottság mint maga a képviselő-testület is régi álláspontját elhagyva, ezt fogadta el. E nézet mellett szólaltam föl én is a ki pedig rövid idővel ez előtt a bizottságban ezt nem csak elleneztem, de annak elfogadását meg is akadályoztam, az átalakítás mellett szólaltam föl nem azért *mintha én jónak, megfelelőnek találnám a helyet abban az eldugott és szűk utcában* hanem az alapos megfontolás s a rendelkezésünkre álló helyek s a város anyagi helyzetének együttes megbirálása változtatták meg nézetem.

Meggyőződtem arról, hogy egy oly modern, teljes kényelemmel berendezendő színház, megfelelő béli helyiségekkel (miután nekünk ilyen kell) mely egyuttal városunk egy kimagasló épülete, büszkesége legyen, 200 ezer forinton alól föl nem építhető, különösen ha fundust is kell megszerezni, s ez nem csak az én nézetem, de nézete minden szakértőnek is. S e kiadást városunk nem bírja meg az adó oly emelése nélkül, mely nem áll arányban az elért céllal.

Az utóbbi években sok s jelentékeny áldozatot hozott kis és szegény városunk. Nagy áldozat árán középiskolánk 8 gimnáziummá fejlesztettük, hasonlóan nagy áldozatot hoztunk az állami elemi iskoláért, s kilátásban van a polgári iskola föllállítása s ezzel újabb áldozat. Fölépítettünk s fenntartanunk kell 2 óvodát — segélyeznünk egyéb kulturális célokat. Megvet-tük *kölcsonre* a Dianna fürdőt, melynek felépítése a sziget parkirozásával, vendéglővel s hiddal 45—50 ezer forintba fog kerülni; megszereztük a vásárteret, behoztuk a villamosvilágítást évenként 5000 forint többlet-kiadással. Be kell rendezni a közös temetőt. Átalakultunk rendezett tanácsesá, sőt pár hónapi átalakulás után már a fizetéseket is emeltük, s szűknek találván a helyet építkeznünk kell, szóval annyit tettünk kevés pár év alatt, mennyire más hasonló város ugyanannyi évtized alatt sem képes, de a különböző adók emelésével hogy mind erre telljenmeg is drágult városunk oly gyorsan, mint más városok év tizedek alatt. S ennyi minden szépségeti s kényelmi kiadás mellett megfedekezünk arról, a minek minden mást meg kellett volna előzni, a mit egészségünk, tisztaságérzékünk, biztonságunk követel, megfedekezünk a *vizről*. Mindig a félelem egy bizonyos nemével nézem, különösen a nyárbán vékonyuló vizsugárt az egyetlen jó vizet adó kutunkon, hol a drága nedvért valóságos harcot kell folytatni eselédünknek s elgondolom mi történnék akkor, ha ez a forrás felmondja a szolgálatot, mily mérhetetlen, mily beláthatatlan csapás lenne ez, s hányszor

gondoltam egy jó vízvezeték áldásos jótéteményére midőn porfelhőbe burkolva látom működni a seprősöket.

Vízvezeték a városnak! Nem fontosabb-e egészségünk mindennél, nem előbbre való-e az villamvilágítás, rendezett tanács, színház s egyéb más kényelmi szempontnál? Ennek jó tékony hatását az egész város megérzi, míg egy színház által nyújtott élvezetet csak a társadalom bizonyos osztálya használhatja ki.

Elégedjünk meg kevésbé szép s kevésbé kitett helyen lévő színházzal, s inkább abból a többletből, melybe egy új színház kerülne teremtsünk alapot a vízvezetékre. Ennek adójához szívesen hozzájárulok, mert jótékonyágát érezhetem a napnak minden szakában, minden órájában.

Mily hosszú évek során megvoltak a Nemzeti s Bécsben a Burg színház régi helyükön, s a várszínház még most is szerényen húzódik meg egy szűk utcában, s mégis szerény helyükről mily hatalmas tényezői voltak a kulturának!

Nézetem szerint ahhoz, hogy egy színház architektonikus hatása érvényesülhessen, hogy az imponáljon, három vagy négy oldalról körülvett szabad teren legyen, így fejtheti ki azt a hatást, hogy uralja a környezetet. Az eddig felhözött helyek, közül csak a napi piac-tér az, hol a szabad elhelyezés meg van adva s azért vezettem is *Vojta* tervező urat legelőször oda. De e térnek is meg vannak s pedig jelentékeny hátrányai. Első sorban kicsiny, egy oly épület mint egy színház e teret nagyrészt beölténé, másodsor nem fejthetné ki a kellő szép hatást, mögötte emelkedik a templom elég disztelen tornya, harmadsor teknőben fekszik. Egy magas platót kellene létesíteni faragott kölépeső fokozatokkal s a háta mögött lévő rozszant épületeket megvenni s oldalt a templom alatti boltoknak egyenlő bazár stílusban, szép homlokzattal kellene kiépülni. Ily építkezés — nem is akarva még egyéb fontos okokat felhozni a *közlekedés s planirozást illetőleg* aligha létrehozható 250 ezer forintból*) s ha kész lenne, ha ott állana a szép színház, mely környezetben volna ott, mennyire rontaná a hatást a szomszéd épületek disztelensége s mennyire rontaná ez azokat? mely hiba idővel esetleges építkezések által javulhatna, de a vasut felől nézve bármennyire emelnék is azt, még mindig gödörben látszanék s csak a közelből imponálhatna, mert e hely a Kossuth-utca gerincénél 4—5 méterrel fekszik mélyebben.

Igaz van igen tisztelt *Meczner* Gyula bátyámnak, hogy jelenleg csak is ezen helyre lehetett volna gondolni, mint a hol a színház hátsó leginkább érvényesülhet, ha szabad fekvésén kívül minden egyéb ellene nem szólana s bár tudja is az ember az ugyszólván elháríthatatlannak látszó nehézségeket, tervben mégis legszívesebben kalandozik gondolata e helyen.

Sajnos be kell vallanunk, hogy nem tudunk jelenleg oly helyet találni, hol egy színház ugy fejthesse ki a hatást, mint a hogy kellene. Nem a régi városháza helyén, nem a főorvosi lak, nem az Ambrózy Nándor lakóháza helyén** talán még leginkább a volt Steiner féle funduson a korona s fő utca sarkán vagy esetleg a Szeghy Gyula ur lakóháza helyén. Már most ha oly igazán színháznak való helyünk nincs, mint a milyet óhajunk — legalább felszázadra — s ha a régi színház teljes kényelemmel 5—6 kijáróval, jó fűtéssel, öltözőkkel, 8 méterrel nagyobb szinpaddal leend ellátva, mellette közvetlen étkező s ha azon hibáján is segítve lesz, hogy az utca szélesítették, akkor inkább megyek bele még 130 ezer korona kiadásba is, mintsem egy nem teljesen megfelelő helyen, s több kényelmet nem nyújtó színház felépítésébe 260—280 sőt nézetem szerint ha szép színházról szólni akarunk 350—400 ezer koronán felüli kiadásba.

A mi városunk kicsi ahhoz, hogy állandó szintársulatot tartson föl, 5—6 hét a maximum mit megbirunk, jobb színészeket sebb színházba sem kapunk és hat heti élvezetre sokallom a 300—350 ezer korona befektetést s az *abból származó adóterhet* s az évi fenntartást a szubvenციót, mely állandósul, sőt minél sebb a színház annál inkább emelkedik.

Ha elvként hangoztatjuk azt, hogy a várost egy diszes színház építésével emelni tartozunk és fejlődésben előmozdítani a konzekvencia az, hogy ennek szépnek, annak imponánsnak kell lenni. Egy egyszerűbb színház is, mint a kassai, 500 ezer forintba került pedig nem is szép, tulajdonkép csak egy homlokzata van s nem is táneterem egyuttal a szükséges mellék-helyiségekkel, mindenki megengedi, hogy hoz-

*) Nem e cikk keretébe tartozik részletes alapos elbírálása a technikai nehézségek s kivitel költséges volta s egyéb akadályoknak, melyek e hely ellen szólanak.

**) Mely helyet csak azért ajánlottam, hogy ezzel egyidejűleg a kaszinó örökké vajudó építése esetleg megoldható lett volna, persze a színház hátrányára, mely az udvarban lett volna.

závetőlegesen 260 ezer forintba vegyem föl egy a mi igényeink s szépségeti követelményeinknek megfelelő színházat***. Természetesen csak hozzávetőlegesen s szakértők megkérdezésével, a tapasztalatok után indulva, mert legalább hat hely lett tudomásom szerint ily célra kiszemelve, ha mindegyikre alapos tervet s kiszámítást készítenénk, mielőtt a színház építéshez hozzáfognánk, már üres lenne kasszánk, hogy annál teltebb legyen a tervezőké, hogy pedig egy nem alapos csak futtában mondott még szakértői vélemény is mennyit ér: mutatja az, hogy Vojta 28 ezer forintba tervezte az átalakítást és 47 ezer lett belőle. Tehát reálisan számítok, ha más diszesebb színházak költségvetését véve alapul 200 sőt a piactéren 250 ezer forintot vélek számadásba venni. Negyvenezer forint rendelkezésünkre állván 200 ezeret kellene kölcsön venni. Jelenlegi tartozásunk körülbelől 350 ezer forint s tervbe van véve legközelebb újabb 100 ezer kölcsön felvétele a Diána, köztemető s polgári iskolára s így 450 ezer forint leend terhünk; sőt hogyha a jelenlegi színház átalakításához szükséges 25 ezer forintot is kölcsön vesszük s vízvezeték *legalább egyelőre* s legkevesebb 50 ezer forintot, melybe az előzetes munkálatok kerülnek, terhünk 520 ezer forint azaz 1 millió 40 ezer koronát fog kitenni. Hogy ily óriási teher mellett, akkor midőn kövezei alapunk a meglevő 47. utca kövezeinek rendszeres fenntartására rövid időn nem elegendő, midőn a tisztviselői nyugdíj előre láthatóan újabb teherrel fenyeget, s a vízvezeték kanalizációt fog kívánni, hogy ily körülmények között *csak azért mert sebb* — *de nem jobb színházat óhajunk* szabad-e 350 ezer koronával nagyobb terhet magunkra venni: az komoly megfontolást igényel, s a komoly megfontolás eredménye az leend, hogy *nem*, s e tekintetben én is appellálok minden komolyan gondolkodó adózó polgár véleményére.

Hogy röviden összegezzem, nézetem a következő:

Színházunk teljesen rozszant, tűz s egészség veszélyes mint ilyen, vagy bezárandó, vagy kijavítandó, vagy egy új építendő. A kijavítás kerülhet esetleg 10—12 ezer koronába, midőn csak a szinpadit disztetek s külső disztetek s valamivel jobb fűtés lenne elérve, de sem tűzveszélyességén, sem légvonatos voltán nem lenne teljesen segítve és kerülhet 130 ezer koronába, midőn mindezen segítve van közel 500 néző számára, 46 páholy, erkélyszék, ruhatárak, cukrászhelyiség, 13 öltözők, színházi könyvtárral s irodával s 8 méter szélesség lenne az utca téve; vagy építéséek egész új színház, egyszerű, mely sorakozik a többi házak frontjába, architektonikus becsesél nem bir, a város disztéül nem szolgál, 200 ezer koronába kerülne, vagy imponáns szép 3 fronttal, teljes kényelemmel 500 ezer korona költséggel, de hitelre s az adó jelentékeny emelésével összekötve, így föllálitva a kérdést véleményem az, javítsuk ki a régit s ha polgármesterünk takarékosága oly helyzetbe fog juttatni, hogy évenként 15—20 ezer koronát félre tehetünk minden megterhelhetés nélkül, akkor majd 20 év multán, felhasználva a felhasználhatókat, alkossunk szépet és nagyot. Meg vagyok győződve, hogy mindnyájunkat egy közös cél vezet, hogy igen tisztelt *Meczner* Gyula bátyámat véleménye kimondásában s cikkének megírásában a legnemesebb intenció vezette ugy mint engem, őt a város érdeke, szépségete, engem a város érdeke praktikus anyagi szempontból.

Mielőtt cikkem végezuém, egy kérelemmel zárom be. Szép és nemes harcot folytatunk, jelszavunk a város érdeke, különböző oldalról fogva föl, igyekszünk véleményünknek harcosokat megnyerni, a harcban az erősebb, a többség véleménye győz s a kisebbség leteszi a fegyvert. Ne appelláljon senki, mert az messze időkre lehetetlenné teszi a rövid idő alatt megvalósítható színházi kérdést s ösmerve a helyzetet, jobb és pontosabb megoldást nem eredményezhet, csak fenntartja, a jelenlegi botrányos állapotot veszélyeztetve a színházba járók életét s szegényt hozna a városra, mely ily disztelenséget megtűr.

Legyen egyszerűbb színházunk, de jó vüünk.

Hornyay Béla dr.

Vármegyei ügyek.

A t. vármegye állandó választmánya holnap, délelőtt 9 órakor kezdődő ülésében készíti elő a f. hó 27-én kezdődő Közgyűlésnek főbb tárgyait. Az áll. választmány tanácskozásának befejezése után számonkérőszéki ülés lesz.

*** Mindig olyat értek, mely disztül szolgáljon s így legalább 3 oldalról szabad helyen legyen. H.

Villamos vasut — S.-A.-Ujhely és S. Patak közt. A kereskedelemügyi m. kir. minister a S.-A.-Ujhely és S.-Patak között tervezett helyi érdekű villamos vasút bejárásának jegyzőkönyvét tudomásul vévén, most már a szóban levő vasút költségvetését tárgyalás és jóváhagyás végett legközelebb a minister elé terjesztik. A vasúttal összefüggésben, mint értesültünk, célul tűzött ki S.-Pataknak villamos erőárammal leendő világítása is. E végből a szükséges számítások már szintén folyamatban vannak. A világítás tekintetében szándékoznak felkérni Patak városát, a hercegi uradalmat és a jogakadémia igazgatóságát, nyilatkozni sziveskedjenek: vajjon a villamos világítás bevezetését megengednék-e és mily mértékben vennék igénybe? Mi úgy képzeljük, hogy a vasútépítőknél jelzettük ajánlkozását mind a három helyen nem csak udvariasan és örömmel, de biztató és bátorító iránnyal is fogadják.

Közpénztárak vizsgálata S.-A.-Ujhely r. t. v. házi és gyámpénztárát f. hó 22-én, — a vármegyei közpénztárakat pedig febr. 23-án vizsgálta meg. amatt *Matolai* Etele alispán, emezt pedig *Dókus Gyula* vm.-i főjegyző elnöklelte mellett a pénztárak és a pénztári ügykezelés vizsgálatára kirendelt vármegyei küldöttség; mindkét helyütt teljesen megnyugtató eredményt.

Hírek a nagyvilágból.

XIII. Leó pápa, abból az alkalomból, hogy a kínai államkormány a katolikus vallást „elismert” felekezetenként jelentette ki, a kínai öreg császárnénak remek művi vázát küldött ajándékba.

József-Ágost főherceg f. hó 20-án Egyiptomba utazott.

Dél-Afrikából ismét rossz hírek érkeznek. *Cronje* búr tábornok, három napig tartott harc után a „legyőzhetetlen” *Roberts* tábornagy fővezérlete alatt álló angol haderőre igen súlyos vereséget mért. (Ez a hír még megerősítésre szorul.)

Hírek az országból.

Szell Kálmán ministerioma f. hó 20-án töltötte be fennállásának első évét.

Jókai Mór dr. koszorus költőnk f. hó 19-én múlt 75 éves.

A premontriek nagy beteg prelátus urok mellé koadjutornak a kassai rk. főgimnázium igazgató-tanárát, *Takács* Menyhért dr.-t, választották. A koadjutor Zemplénvármegye és pedig Sátoralja-Ujhely szülőltje. A prelátusi szék megüresedése esetén ő lesz tehát a premontriek jeles rend prelátusa s addig is királyi kinevezés alapján a főrendi házban prelátus-helyettes.

Külömfélék.

— **Királyi adományok.** Őfelsége a király, kabinet irodája útján és főispánunk közbenjárására, özv. *Popovics* Józsefné örmezei lakos tanító özvegyének 20 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Személyi hir.** A magyar földhitelintézet néh. *Dókus* József helyett Zemplénvármegye területére vidéki elnökévé *Dókus* Ernő es. és kir. kamarás országos képviselőt választotta meg.

— **Kinevezés.** *Harsányi* Gyula joggyakorló az ujhelyi törvényszékhez aljegyzővé neveztetett ki.

— **Az első esküdtzéki tárgyalás.** F. hó 21-én tartották meg Sátoralja-Ujhelyben az első esküdtzéki tárgyalást. A tárgyalás szintere Zemplénvármegye ősi székháza volt, a honnan a negyvenes évek liberális nagyjai, mint első emelték fel lángoló szavukat a közszabadság érdekében. Az a mag, a mit ott elhittettek, ime terebélyes fává nőtt s az esküdtzéki intézmény behozatalával a közszabadságnak ismét új bástyája támadt, melynek faláról az Igazság jelvénye fogja hirdetni ország-világ előtt a magyar nemzetnek magas kulturjogi érzékét. A vármegyeház nagyterme telve volt disztigvált közönséggel. Az ünnepies hangulat meglátszott az areokon. A terem felső részén foglalt helyet a bírói testület, tőle jobbra van a közvádó és védő asztala, balfelé pedig az esküdtek két hosszú sora. Az ügyvédői s bírói karnak, valamint a sajtónak szintén külön-külön hely jutott. Utánuk a hallgatóság sorai következtek: a sárospataki jogtanárok tanítványaikkal, az ujhelyi jogászfisússág, a testületek és hivatalok számos képviselője. A karzaton elegáns hölgyközönség. — A tárgyalást *Fornszek* Béla kir. törv. széki elnök vezette, a vádat *Hlavathy* József kir. főügyész-helyettes képviselte, a védői tisztelet *Szirmay* István dr. töltötte be, Mint sza-

vázó bírák *Wieland* József és *Hellner* Károly szerepeltek. Jegyző *Lásas* Béla aljegyző volt. A kassai kir. tábla képviselőjében *Berezelly* Jenő dr. kir. táblai elnök, *Reisz* Andor táblai bíró és a kassai kir. tábla tanácsjegyző jelentek meg. Velük az első sorban ült *Molnár* István főispán, *Dókus* Gyula es. és kir. kamarás vm.-i főjegyző; a harmadik sorban *Matolai* Etele alispán. Itélethozatalra és így verdikre nem került a sor egyik koronatanu meg nem jelenése miatt. Az érdekes ülés lefolyása egyébként következőképp történt. Elnök pontban 9 órakor a tárgyalást megnyitván az esküdteket azzal a rövid beszéddel üdvözölte, mely lapunk első oldalán olvasható. — Utána sorrendben a közvádó azután a védelem képviselőjében *Szirmay* István dr. szólottak. (Szép beszédek cicerószedésben a lap élén olvashatók. —) Most a vádlott elővezetése után következett a jelen idejre kisorsolt esküdtek felolvasása. A kisorsolt 30 esküdtből a jelen alkalomra 12 rendes és 2 póttagot sorsolt ki az elnök. A sorsolás folyamán védő erősen élt a „visszautasítás” jogával. A sorsolás eredménye a következő. Kisorsoltak: *Zajka* Vince, *Behyna* Miklós, *Meczner* Béla, *Boór* Jenő, *Laszács* János, *Zinner* Adolf, *Tóth* Pál, *Teresánszky* Károly, *Meczner* András, *Zombory* János, *Rosenberg* Mór, *Alexander* Vilmos rendes — *Bock* Imre és *Friedrich* Mór pótesküdtökül. — Ezután következett a vádirat előterjesztése és az emberöléssel vádolt *Kurezi* Sándor, voltteukorgyárimunkás, elővezetése és kihallgatása. Már mélyen behatolt a törvényszék a bizonyító eljárásba is, mikor d. u. 1 1/2 óra tájban a tárgyalást elnapolták, és pedig a védőnek abbéli indítványára, hogy a koronatanut, vagyis *Kurezi* feleségét, a ki nem jelent meg, a jövő alkalomra szükség esetében elővezetessék. Így ez a büntett, ha további akadály útjába nem áll, még ez első esküdtzéki ciklus valamelyik napján újra elővételik. — A febr. 23-án tartott főtárgyalás alkalmával a rablás büntetével vádolt két eigány-asszony bűnyegében dűlőre jutott a törvényszék, és pedig az esküdtek „nem bűnös” verdiktje alapján *Felmentő* ítéletet hozott. A védelmet *Fried* Lajos dr., a jeles kriminálista, képviselte, kinek nagyszabású beszéde az esküdteket is, a törvényszéket is úgy hangolta, hogy a rablás büntetével vádolt két oláhigány-asszony, a d. e. 9 órától, esteli 7 óráig tartott főtárgyalás folyamán lesűrődött esküdtzéki határozat alapján kihirdetett ítéletével a bűnösség terhe alól feloldozva legott szabad lábra helyeztetett. A

— **A főgimnáziumi ifjuság táncmulatsága.** Mai számunk „Csarnok” c. rovatában alkalmi tudósítónk beszámol arról a nagy társról, mit a s.-a.-ujhelyi főgimnázium ifjuságának hangversenye gyakorolt közönségünkre. Az ott közlöttekhez adhatjuk még, hogy a hangverseny esteli nyolctól kezdve teljes két órát vett igénybe, — a mi kissé sok volt az ülésből. Ezután kezdetét vette a táncmulatság, mely a szó szoros értelmében kiválóan kivaradtig tartott. Az ifjuság táncosai, köztük 70 rendezővel, mondhatni lehetefogytáig járták a táncot, s tőrekedtek mulattatni azokat a kisasszonyokat, a kik most először léptek a világ szemé elé, hogy elegáns szép megjelenésükkel és toalettiükkel gyönyörködtessék a nézők szeméit. Ugy szintén a tanulóifjuság legtöbbje is szalónias öltözkéssel tetsző hatást gyakorolt a szemlélőre. A mulatságot a szegény tanulók segítő-alapjának a javára rendezték, s mint biztos forrásból értesülünk, a tiszta jövedelem meghaladja az egy ezer koronát! Táncmulatság végével, a rendező bizottság tanáiraikkal az étkezés nagy teremben telepedett le egy kis áldomásra. Dandás zenekara szép nótákkal gyönyörködtette az ifjakat, kik kedélyesen énekeltek az anyagi tekintetben is pompásan sikerült est örömeire. A mulatságon részt vett hölgyközönség díszes névsora a következő:

Asszonyok: *Ambrózy* Nándorné, *Behyna* Kálmánné és *Miklósné*, *Bogyay* Béláné, özv. *Breanóczy* Béláné, *Bettelheim* Mártonné, *Barna* Bertalanné, *Bauer* Antalné, *Czibur* Lászlóné, *Csoltó* Józsefné, *Dolozselek* Albertné, *Danek* Leoné, *Dongó* Gy. Géjáné, *Dauseher* Miklósné, *Évva* Odónné, *Fonyi* Árpádné, *Friss* Vilmosné (M.-Sziget), *Frommer* Mórné, *Fehér* Zoltánné, *Farkas* Béláné, özv. *Gaizler* Józsefné br.-né, *Göllner* Lajosné, *Gyulay* Lajosné, *Gyulay* Ignácné, *Gáthy* Géjáné, *Grünbaum* Albertné, *Grünbaum* Simonné, *Gyarmathy* Béláné, *Groszmann* Gáborné, *Hönsch* Dezsóné, *Hvozdovics* Antalné, özv. *Herczka* Ottóné, *Haas* Bernátné dr.-né, *Haas* Mórné, *Garkányi* Adolárné, *Juresó* Agostonné, *Juhász* Jenőné, *Jónász* Izidorné (Györgyartló), *Köszeghy* Józsefné, ifj. *Kaulics* Mihályné, *Királyfalvy* Tivadarné, özv. *Kornstein* Ignácné, *Kucsera* Antalné, özv. *Cometter* Bernhárdné, *Kádár* Gyuláné, *Lakatos* Gyuláné, *Liptay* Józsefné, *Láczay* Elekné, *Malártsik* Györgyné, *Molnár* Gyuláné, *Mattyasovszky* Kálmánné, *Markovits* Miksáné, *Mészáros* Istvánné, *Meczner* Gyuláné, *Matolay* Béláné, *Moldoványi* Géjáné,

Malártsik Józsefné, özv. *Nagy* Béláné, *Osváth* Ferencné, özv. *Ocskay* Józsefné, *Ocskay* Lászlóné, *Olehváry* Béláné, *Potis* Mihályné (Nyiregyháza), *Petz* Vilmosné, *Perlmutter* Sámuelné, *Pfeiffer* Gyuláné, *Pataky* Miklósné, *Rosenthal* Sándorné, özv. *Répássy* Jánosné, *Szokolay* Emilné, *Szepessi* Arnold dr.-né, *Szánki* Nándorné, *Székely* Elekné, *Székely* Imréné, *Székely* Sándorné, *Szent-Györgyi* Dezsóné, *Szép* Gedeonné, *Spotkovszky* Károlyné, *Szöllösi* Arturné, *Schön* Vilmosné dr.-né, *Schwarz* Mórné, *Schwarz* Lajosné, *Sztanykovszky* Sándorné, *Schön* Arnoldné, *Sziklay* Józsefné, *Somogyi* Bertalanné, *Schweiger* Aronné, *Tomasovszky* Lajosné, *Thuránszky* Zoltánné, *Vadász* Antalné, *Valkovszky* Elekné, *Waldmann* Adolfné, *Werner* Miksáné, *Weisz* Antalné, *Zajka* Istvánné, *Zajka* Vincéné, *Zinner* Henrikné, és *Zöldi* Sámuelné.

Leányok: *Albrecht* Sári, *Andreánszky* Sári, *Bauer* Antónia és *Margit*, *Bettelheim* Berta és *Laura*, *Czibur* Ella, *Czeininger* Erzsébet, *Dolozselek* Etelka, *Dongó* Jujóka és *Mariska*, *Elterlein* Vilma, *Fonyi* Irén és *Ilna*, *Friedrich* Terka és *Róza*, *Friss* Lenke és *Anna*, *Fail* Ilna és *Irma* (Nagy-Mihály), *Farkas* Paula, *Fried* Etelka, *Franzl* Gizella, *Göllner* Aranka, *Gyulay* Juliska és *Margitka*, *Glück* Szidike, *Groszmann* Rezsike, *Hönsch* Ica és *Maca*, *Haas* Elza, *Hvozdovics* Georgina, *Horváth* Mariska, *Herczka* Ottilka, *Juhász* Ilna, *Jassik* Ida, *Jónász* Margit (Görgyartló), *Királyfalvy* Irénke, *Kucsera* Irma, *Melanie* és *Margit*, *Karácsoni* Ilna (S.-Patak), *Kunfalvy* Szerén, *Krafesik* Mariska, *Lakatos* Lenke, *Lefkovics* Fridike, *Malártsik* Irma, *Maesók* Angyalka, *Majon* Ilna, *Mattyasovszky* Sárika, *Móré* Etelka, *Meczner* Márta Anna és *Ica*, *Nagy* Margit és *Ica*, *Neuvirth* Anna, *Neugebauer* Mariska, *Osváth* Margit, *Olehváry* Gizella, *Perlmutter* Anna, *Petz* Matild, *Podleszny* Irénke (Kassa), *Pólyányi* Róza, *Répássy* Anna és *Margit*, *Rakmányi* Aranka és *Gizella*, *Rektorik* Etelka, *Reichard* Ilna és *Honor*, *Schwarz* Elza, *Sztropkovics* Anna, *Szepessi* Paula és *Mancika*, *Schwarz* Margit, *Nyiregyháza*, *Schweitzer* Aranka, *Spillenberger* Sári, *Stern* Maresa, *Szöllösi* Paula, *Szent-Györgyi* Sárika, *Székely* Mária, *Szép* Puzsó és *Ilna*, *Somogyi* Sárika és *Erzsike*, *Tomasovszky* Maresa, *Trenesényi* Emma (S.-Patak), *Weisz* Ella, *Werner* Sárika, *Zajka* Jolán, *Zinner* Erzi *Zöldi* Honor és *Frida*.

— **Időjárásunk,** írják *Varannórol*, két-ségbeesően lágy. A sár csak nem akar felszikkadni. A fufuvarozás ennek következtében megrágtat, s kivált a tűzifa árát érzékenyen felszoktette.

— **Bucusu-est.** Az „ujhelyi dalárda” *Stépan* Géza volt derék, fáradhatatlan és ügybuzgó alelnöke tiszteletére, a ki járásbíróvá nevezetvén ki N.-Kaposra távozik, holnap este *Friss* Heiman vendéglőjében banketet rendez.

— **Vivók lakomája.** A s.-a.-ujhelyi vivó ifjak *Chappon* Károly báró vivótanár tiszteletére, a „Magyar Király” szálló termében, lakomát rendeztek, melyen a felköszöntök hosszú sora a tanítványoknak a mester iránt érzett köszönetet tolmácsolta.

— **Halálozás.** Teljes részvétellel közöljük a szomorú hírt, hogy *Weber* Ilna, *Terlettel* Károly ujhelyi dohánygyári tiszt huga, f. hó 19-én meghalt. A nem rég még viruló szép hajdonkora halálát sorvadás okozta. Holttestét innen Budapestre, otthonába szállították és 21-én d. u. 4 órakor a *Krisztinaváros* déli vaspálya állomásától temették el nagy részvét mellett az ottani közös temetőben. Ny. b.

— **Rejtelmes halál.** E hó 20-án a vasuti állomás főépületétől mintegy másfél kilométernyi távolságban, a fűtőház közelében, hajnali öt órakor *Farkas* József mozgó ór a raktári kihuzó vágányok között egy öreg asszonynak összeroncsolt holttestére bukkant. Erről nyomban jelentést tett a szolgálatot tevő forgalmi hivataloknak, ki a rendőrséget értesítette. Csakhamar kiment a helyszínre *Schmidt* Lajos rendőrkapitány, *Szepesi* Arnold dr. városi főorvos és *Rössner* Tivadar ellenőr-állomásfő jelenlétében megindították a nyomozást ez ügyben, a melyet főképp az tett rejtelmessé, hogy olyan vágányok közt volt a hulla, a melyen rendes vonatközlekedés nincs. Eleinte azt hitték, hogy a tisztességes polgári ruházatu asszony öngyilkos lehetett, vagy büntett, esetleg rablógylkosság áldozata. Ezek a föltevések azonban mihamar elestek, mivel ruhái megmotosztatván, abban egy Budapestre szóló III. o. vasuti jegyet, néhány forint pénzt, egy *Waszilievis* Cecília volt budapesti dohánygyári munkásné 52 ft. évi ellátási díjáról szóló fizetésivet, egy pesti hazai első takarékpénztári 1200 forintos és egy lizskói galicziai takarékpénztári ugyancsak 1200 forint betétről szóló könyvecskét találtak. A nyomozás adatai szerint a 67 esztendőss asszony *Waszilievis* Cecília beszterczebányai születésű, *Srednia* Wies galicziai községbeli lakos volt. Ott elédeglét szintén elagott férjével, ellátásdíjából és tőkéje kamatjából. Most

épp utban volt Budapest felé, hogy pénzét és a kamatokat fölvegye és kedden délután fél négy órakor ért ide. Itt azonban az utazást megszakította, mivel harmadosztályú jegyével csak az esti vonattal utazhatott tovább. — Azon a vágányon, ahol halva találták, esti 3/4 és 6 óra között volt az utolsó tolatás, azután ott vonat reggelig nem járt. Az tehát a föltevés, hogy a szegény öreg abban az időközben elbolyongott s feljött a város felé s nem a rendes uton, hanem a fűtőházhoz vezető alsó uton igyekezett az állomás felé, amikor a szürkületben a mozdony alá került, bár a mozdonyvezető, fűtő és kocsirendező azt állítják, hogy senkit és semmit nem vettek ott észre. És hogy csakugyan akkor történt az elgázolás, azt bizonyítja Laezkó váltóőr is, a ki esti nyolc órakor arra járt s látott a vágányok közt „egy kiemelkedő fekete tömeget. Holttestét fölboncolták. A rendőrkapitány táviratára harmadnapra megjött a szerencsétlen asszony férje, egy elaggott katonaviselt ember, a község bírájával. A szegény, fájdalmában megtörtött öreg maga gondoskodott tisztességes temetéséről, a mi a kórház udvaráról ment végbe.

— **Öngyilkos csendőr.** K-Helmecsről értesítik lapunkat, hogy Szabolcsik János ottani csendőr saját fegyverével föbe lötte magát. Szabolcsikot vasárnap este megverték, s abbéli féltelmében, hogy e miatt megbüntetik vetett véget életének.

— **Háziipar terjedése.** A „Zemplén“ f. hó 4-iki számában megjelent bodrogközi levél nem tévesztette el hatását. A mint tudósítónk írja: Perbenyikről a szaktanár e napokban kint járt Polyánban és ott az összegyűjtött gazdáknak előadást tartott a kosárfonáshoz szükséges fűzvesző termeléséről. Polyánban a Tiece partján elterülő lapos talaj igen alkalmas a vesszőtermelésre, s ha kosárfűzrel beültetnék, holdanként pár év múlva 100 koronát is jövedelmezne. — De hatása volt a „Zemplén“-nek magukra a lelkes urakra is, mert most már a perbenyiki háziipariskolában a tanulók száma megkétszereződött és elérte a 60-at!

— **A szerencsi társaskör** Szerencsen a Nagy Szálló termében f. évi február hó 10-én fényesen sikerült „tombolával egybekötött zártkörű álarcos bált“ rendezett. — A bál tiszta jövedelme a szerencsi kaszinó pénztára gyarapítására fordított. — A figyelmes rendezőség, élén Pintér István elnökkel, minden lehetőt elkövetett, hogy a helybeli és vidéki nagyszámú és előkelő báli közönség jól mulasson s a rendezőség meg lehet elégedve a sikerrel, mert a szép társaság a késő reggeli órákig maradt együtt s párját ritkító animóval hódolt „Carnevál“ herceg ő fenségének. A négyeseket 60 pár táncolta. A bált rendkívüli mulatságossá tette a szebbnél-szebb s leleményesebbnél-leleményesebb álarcos megjelenése. Valóban egy festői farsangi kép volt az, a midőn a tarka-barka kosztümök, báli toaettek és a fekete frakkok tömege az izléssel diszitett szép táncteremben valóságos „confetti“ záport rögtönzött. — „Szünóra“ alatt volt a tombola, körül belől 300 nyeménytárgyat sorsoltak ki. Bevétel volt 500 kor. 90 fill. kiadás 268 kor. 52 fill. *tiszta jövedelem*: 232 kor. 38 fillér. — Felülfizettek: 20 kor. Deutsch Gyula, vezérigazgató. — 15 kor. Pintér István. — 12 kor. Zalay Andor. — 10 kor. Harkányi János báró. — 8-8 kor. Fischer Emil, Paezauer Félix dr. — 6 kor. Altman Elek dr. — 5-5 kor. Grasz Gusztáv, Kesső Géza dr., Erős János dr., Engel Kóbi, Gábor Gyula dr. — 4-4 kor. Almásy Ferenc tisztartó, Szilva Béla dr., Eder Lajos. — 2-2 kor. Horváth Sándor, Kovács Dezső, Rausz Antal, Nánásy dr. (Tolesva.), Békefy Ignác, Stern József, Horváth Béla dr., Lipóczy Norbert (Tállya), Kobárecz Ferenc, Szabó Emil, Teleky László, Malonyay Tamás, Bárczy Gusztáv, Juhász Lajos, Bier János. — 1-1 kor. Frankó Gyula (Tokaj), Dubán Lipót, Pozsgay. — Fogadják a mélyen tisztelt felülfizetők a kaszinó őszinte köszönését.

— **Eljegyzés.** Özv. Buzáth Mártonné, szül. szalgéri Szalgáry Irén urnót M. Szigeten — Antalóczi Antalóczy Kázmár m. szigeti gyógyszerész eljegyezte.

— **Látogatás a kir. dohánygyárban.** F. hó 19-én Székely Elek polgármester Szepesi Arnold dr. v főorvos és Schmidt Lajos rendőrkapitánynyal látogatást tett a dohánygyárban, melynek minden berendezése valóban mintaszerű. Kucsera Antal, a gyárnak előzékeny és figyelmes igazgatója kalauzolta a látogatókat.

— **Dollárok (?) a Szent-Antal perselyében.** Bejelentették a napokban a rendőrkapitányságnak, hogy a róm. kat. templomban Szt.-Antal perselye mellett egy 100 és egy 50 dolláros amerikai bankjegyet talált a harangozó s azt a plebánosnak átszolgáltatta. Azt hitték először, hogy egy ismeretlen „jó szív“ ez esetben bőkezű jótékonyt gyakorol; abból azonban a hívők kiábrándultak, mert mikor a rendőr-

seghez kerültek a „bankók“, kiszült, hogy nem dolláros biz az, hanem csak amolyan anglus „jancsi bankó.“

— **Battyubál.** A Krajnyáról írja levelezőnk: A Henckel Guidó gróf birtokát képező sztakesini uradalom erdőmestere, Auspack Albert, Kossuth Elek szinnai főszolgabíró és Marton Dénes dr. járásorvos segítségével f. hó 18-án a sztakesini uradalmi lak helyiségeiben fényesen került battyubált rendezett, melyre az egész környék intelligenciája meg volt hívva. Az itt összalálkozott három nemzetiség — a porosz, lengyel és magyar — különben barátságos tónusban multott át egy kellemes éjszakát. Az idegen nemzetiségű tisztviselők magyar trikolor rendezői szalaggal ékeskedve fogadták az érkező vendégeket. Az erdész-izléssel, agancsokkal s fenyőgallyakkal díszített teremben Dandás Pali huzta a talp alá valót. A magyaros kítőre kedv s a vig hangulat, mely kora reggelig tartotta együtt a vig társaságot, annyira fokozódott, hogy a szebbnél-szebb, tüzesebbnél-tüzesebb csárdás lüktető akkordjai mellett még a németek is táncra perdültek s járták a „magyar nemzeti“-t. Csak dícsérettel emlékeztetünk meg arról a meleg vendégszeretetről, figyelmességéről és előzékenységéről, mit a szép számmal összegyűlt magyar elem a kedves háziak részéről élvezett. Kedves emlékek s jó kedvvel oszlunk széjjel a barátságosan eltöltött éjszaka után. r. l.

— **Pártoljuk a hazai ipart! Haidekker Sándor sodronyszövet, fonat-és kerítésgyára,** ezen a legújabb és legegyszerűbb gépekkel felszerelt gyártelep (Budapest, Üllői-ut 48. sz. az Üllői-kaszárnya átellenében) olyan izlések, szép és tartós sodronykerítéseket készít jutányos árak mellett, hogy valóban teljesen feleslegessé válik ezen cikkért külföldre küldeni a pénzt. a gyártelepen lévő kert körül felállított minta gyűjtemény érdemes a megtekintésre. Érdeklődők figyelmébe ajánljuk ezen jó hírnévnek örvendő hazai gyárat.

Selyem-damaszt-ruba 9 ftrtól feljebb

12 méter, póstabér /s vámtmentesen szállítva — **min-takát pedig póstaforúttalval** küldnek: valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként.

Henneberg G. selyemgyára (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétzres levélbélyeg ragasztandó. — 4.

Irodalom.

Franciaul 15 óra alatt helyes kiejtéssel tanító nélkül megtanulni, a legkövetesebb beszélgetésekkel: címet viseli egy 64 oldalra terjedő könyvecske, melyet Wittman Gyula nyelvmester és fordító készített. Párisba és a kiállításra utazók, is megtalálják benne mindazokat a beszélgetéseket melyek az utazás-alkalmával, vasuton, szállóban, kiállításon, stb. legszükségesebbek. Az ügyesen összeállított kis könyv olcsósága lehetővé teszi, hogy azt mindenki megszerezze. Ár 40 fillér. Kiadja Boros I. könyvkereskedése, Budapest, Deák-tér 4. sz.

Magyar Kritika. Ez a *Benedek Elek* szerkesztésében megjelenő hazánkban az egyedüli kritikai folyóirat. Vezércikkeiben rendszeren fontos irodalmi vagy művészeti eseményekkel foglalkozik, Cikkeit jőnévű írók és tudósok írják. Előfizetése egész évre 10 korona, mely a kiadóhivatalba (Budapest, VI. Szondi-utca 91.) küldendő.

Prospektus a Nagy Képes Világtörténetről. Egy érdekes és örvendetes új jelenségről tesz tanúságot az az ismertető prospektus, melyet ennek a kiváló munkának a kiadói becsatoltak közre legújabbban. Ez az új jelenség az, hogy a kiadók oly alaposan tájékozottak a közönséget munkájuk tartalmáról, beosztásáról, terjedelméről, külsejéről, a kötésről, a papírosról, még a betűkről is, mint erre példa — legalább a magyar könyvkiadóknál — még nem volt. Ezt a prospektust elolvassván, mindenki világos képet, pozitív fogalmat alkothat magának a Nagy Képes Világtörténet kiváló jelentőségéről, megismerkedik azzal a nagyarányú munkaprogrammal, melyet a mű szerkesztői maguk elé tűztek és megismerkedik a munka íróival is, kiknek eddigi irodalmi működéséről a prospektus tárgyilagossággal megemlékezik. A munka illusztrációiból is hoz mutatókat a prospektus és e mutatók újabb is alkalmas nyújtanak nekünk arra, hogy a Nagy Képes Világtörténet illusztrációinak pártatlan tőkélyére utaljunk. Ez a prospektus egészben véve is a magyar könyvpiacnak oly specialitása, melyhez a kiadóknak, kik ezzel újabb jelét adták fejlett izlésüknek és a közönség szükségletei iránt való helyes érzéküknek, csak gratulálhatunk. A prospektust díjmentesen küldi meg a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénnytársaság (Budapest, VIII. Üllői-ut 18.) és bármely könyvkereskedés is mind azoknak, kik kéri. Azért legmelegebben ajánljuk t. olvasóink érdeklődésére.

A „Vasárnapi Ujság“ február 11-iki száma 17 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Estély a Parkklubban“ (képekkel Strelisky fölvételei után). — Költemények: „A levél“, Lämpérth Gézáról. — „Végzet“ Ling Herman után németből fordította Luby Sándor. — Regénytár: „Vásárolt szivek“. Regény. Irta Máriaiffi Dávid (Goró Lajos rajzaival). — „A számrrend története“. Elbeszélés. Irta Jókai Mór dr. — „Horvát Boldizsár naplója“. — „Hajórajunk Máltában“ (képekkel) Reményi Antaltól. — „Málta szigete“. — „Egy orosz gróf följegyzései a bécsi főúri életéről“. — „Czuczor Gergely“ (arcképpel). — „Szigeti Sándorról“. Károlyi Árpád emlékbeszédéből. — „Ladysmith alapítói“ (arcképekkel). — „A főváros dísztemetői“ (képpel). — „Képek a háború színhelyéről“ (képekkel: Foglyokat kísérő boerok, Boer tüzekek). — „A boer tábornokok“ (arckép-csoportozattal). — „A német császárné

anya“ (arcképpel). — „Egy jótékony egyesület“ (képekkel) Sárossy Bellától. — „A medvebőr“: Wagner Szigfrid operája. — Irodalom és művészet, Közintézetek és Egyesületek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok. A Vasárnapi Ujság előfizetése negyedévre négy kor., „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkróniká“-val együtt hat korona. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker. Egyetem utca 4. sz.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap“ Legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2. kor. 80 fill.

„Homok“ c. alatt új folyóirat jelent meg Keckeméten szőlősgazdák számára. Szerkesztője a jeles szakfolyóiratnak: Myerfi Zoltan, főmunkatársa: Maurer János. A febr. máj. aug. és nov. hónapokban megjelenő folyóirat évi előfizetése potom egy korona.

Egyesületi élet.

A t. c. honvédegyesületnek.

Sátoralja-Ujhelyben.

Magyar hazánknak alig egy évvel ezelőtt oly szomoruan kimult legnemesebb szívű királynéja, felvevén 1867. áldásos nyara elején Felséges Királyunkkal együtt *Szent István* dicsőséges koronáját, két nappal később első vigasztaló szavukat hozzánk, az 1848/49-es honvédekhez intézték, balzsamirt öntvén csonkán-bénán s özvegyen és árván szenvedő ezreink küzdelmeire.

Magyar hazánk polgárai különbség nélkül — buzgó imára borulván a Genfben történt megrendítő szerencsétlenség hallatára — ma azon országos elhatározás kivitele áll küszöbön, hogy emlékeztetere a székes fővárosban az „Örökimádás“ templomát fogják felépíteni, templomát amaz imának, mely hálás kebelből fakadva, *Erzsébet*, e legnemesebb Királynénk lelke üdvéért fog a Mindenható Uristen kegyéhez szárnyalni, enyhet nyujtván egyszersmind minden buzgó szívnek, midőn legalább hó fohászával adóztatott a sokat sanyargatott haza legnagyobb jóltevője örökké áldott emlékének.

A mi mult évi országos honvédegyesületünk is határozatot hozott, hogy az áhítatos munkához szerény erejéből szintén hozzájárul. S ki ne érezné, Honvédbajtársak, hogy fájdalmunk enyhül, midőn a kegyelet nemes munkájában részt vesz.

Arra hiv tehát fel benneteket, bajtársak! mult országos gyűlésünk határozata, hogy járuljon mindenikünk a magasztos célhoz. Legyen a hozzájárulás még oly csekély is, a fődolog legyen az, hogy egyetlen egy honvédegyesületünk se maradjon el, mert az azt fogja jelenteni, hogy nem maradt el a hála munkájától egy honvédtársunk sem.

Országos gyűlésünk ezen feladat teljesítését az alulírott elnökségre bízta, mely e végett küldi az idecsatolt gyűjtési ivet azzal a bajtársias kéréssel, hogy ezen tisztelt egyesületi elnökség gyűjtést eszközölni s annak eredményét f. évi március hó végéig központ. bizottságunk alelnökéhez *Balogh Sándor dr.* honvédszázados bajtársához (Budapest, IV., Ferenc-József-rakpart 33. sz.) mulhatatlanul eljuttatni méltóztassék.

Kelt az 1848/49-es honvédegyesületek orsz. központi bizottságának 1900-ik évi február hó 3-ik napján tartott üléséből.

Honvédbajtársi üdvözléttel!

Mikár Zsigmond, Podmaniczky Frigyes,
főjegyző elnök.

Jelen felhívás, a megyénkben lakó 48-as honvédbajtársak tudomására e lap hasábjain juttatván, értesítettnek, hogy lehető adományait a megyei 48-as honvédség elnökéhez, *Matolai Etele* alispánhoz S. A. Ujhelybe, 1900. márc. 20-ig beküldeni sziveskedjék.

S. A. Ujhely, 1900. febr. 21.

Bajtársi üdvözléttel!

Id. Bajusz József,
a zemplén-megyei 48-as honvédegyesület jegyzője.

A zemplén-vármegyei orvos-gyógy-szerész egyesület f. hó 27-én d. u. 1/2 óráko-
va vármegyeháza 12. sz. szobájában gyűlést tart.
A gyűlés tárgyai. 1. Tagsági díjak ügye. 2.
Párisi egészségügyi kongresszus. 3. Dózsa Pál
ügye. 4. Folyó ügyek.

Az ujhelyi ált. ipartestület f. hó 18-án
tartotta évi rendes közgyűlését, melyen az ipa-
rosok impozáns nagy számban jelentek meg.
A mostani közgyűlés fényes cáfolati volt annak
a híresztelésnek, mintha a Banóczy Kálmán el-
nök és Gáthy Géza titkár elvesztették volna az
iparosok bizalmát. Az ellenzék csekély számú
iparosból állott, s alkalmat adtak az iparosoknak
arra, hogy hatalmas óvációkban részesítsék el-
nöküket és titkárukat. A Staut József iparha-
tósági biztos jelenlétében megtartott közgyűlés,
melyen az új iparhatósági biztos lelkes éljen-
zéssel fogadott szép beszéddel mutatkozott be,
egyhangulag fogadta el és vette tudomásul az
elnökség évi jelentését. Egyhangulag fogadta el
az 1899. évi zárszámadást, vagyonmérleget. Az
1900. évi költségvetési előirányzatot is. Ellenvetés
nélkül adta meg az előjárásnak, elnökségnek
és tisztviselőnek a felmentvényt. A betegse-
gélyező-pénztárhoz megválasztottak: Armányi
János, Dudics György, Fazekas Pál, Hommer
Gyula, Zaesko István, Kresinszky Ferenc, Ko-
leszár Mihály, Laszacs János, Lenhárt Imre,
Lukacsovich József, Markli Károly, Mráz Antal,
Malártsik Pál, Orosz Mihály, Sepitko József,
Schvartz Sámuel, asztalos, Szentgyörgyi István,
Szépkúty Antal, Schwartzbard Lipót, Szabó Sándor
eszpész, Tóth András, Vince János, Varga
Ferenc, Volytkó István, Zubay György. Felü-
gyelő-bizottsági rendes tagnak az elnök javas-
latára Héritz Sándor, póttagnak: Rein Istvánt
választották meg közakarattal. Az ellenpárt
részéről tett indítvány tárgyalásába a közgyűlés
bele nem ment. A Gáthy Géza titkár ellen irán-
nyuló indítvány-tételnél hatalmasan éljeneztek
a titkárt s ez ellenzék egyik tagjának beszéde
elvezett az éljenzés zajában. Ezután az elnök
a Török féle indítvány elutasítását és 60 iparos
által beadott bizalmi nyilatkozat elfogadását ha-
tározatképp kimondotta s a gyűlés a tagok éljen-
zése közben berekesztette.

**A s. a. ujhelyi szegény isz. iskolázó
gyermeket segélyező egyesület** f. é. már-
cius hó 10-én a városi színház termében társas-
vaesorával egybekötött jótékonycélu táncestét
rendez.

**A s. a. ujhelyi isz. népkönyha egye-
sület** részére 1900. évi január hóban befolyt
adományok III. kimutatása. 3 kor. Roóz Adolfné,
2—2 kor. Kellner Sománé dr.-né, Haas Lipótné.
Róth Bernátné és Bettelheim Mártonné, továbbá
élelmi cikkeket adományoztak Szöllőssy Arturné,
Bettelheim Mártonné, Spitz Dávidné, Grün
Bernátné (N.-Kázmér.) Landesmann Miksáné
és Schön Vilmosné dr.-né. Fogadják e nemes-
szívű tetteikért az egyesület leghálásabb kö-
szönetét.

S.-A.-Ujhely, 1900. febr. 20.

Wider Gyula, Reichard Armin,
titkár. h. atelnök.

A sárospataki jogászegyesület f. hó
22-én tartott 2-ik félévi tisztújító közgyűlésében
a jogász-elnöki tisztelet Farkas Andor IV. é. jog-
hallgatóra ruházta; a szintén megüresedett ale-
lnöki állást pedig Nagy Barna III. é. joghallgató-
val töltötte be.

A varanói műkedvelők Varanón, a
f. évi február hó 24-én, tegnap este, a Varanón
létesítendő járási közkorház alapjának gyarapí-
tása céljából, előadták *Szigligeti* Ede híres
népszínművét, a esküöt. Az előadást tánc követte.
A népszínmű előadásánál Bodor Gáborné, Dió-
zeghy Jánosné, Friedman V. né dr.-né, Peresz-
ényi Istvánné, Udvardi Viktorné urnók. Pikna
Vilma, Sztankó Margit urhölgyek. Bodor Gábor,
Diózeghy János, Földes Albert, Filicskó Albert,
Füzesséry Pál, Madarász János, Spák János,
Somogyi J. és Udvardy Viktor urak szerepeltek.

Nyilvános számadás

a s. a. ujhelyi eszmadi ipartestület f. hó 18-án
rendezett táncmulatságáról.

Összes kiadás volt . . . 356 kor. 38 fil.
Összes bevétel volt . . . 535 kor. 38 fil.
Tiszta jövedelem . . . 179 kor. 22 fil.

A jótékonycélnak adakozni szivesek voltak:
az ált. ipartestület 20 koronát. Özv. Magdszár
Imréné 6 koronát. Id. Tarpay László, ifj. Tar-
pai László, Sekwarzbard Lipót, Schweighoffer
János és Jaczkó István 4—4 koronát. Fazekas
Pál és Papp Gyula 2—2 koronát.

Felülfizetni szivesek voltak: 6—6 koronát.
Szabó János, Mráz Antal, Gábor Bertalan, — 5
kor. Gáthy Géza, — 4 kor. Nagy Sándor, —
3 kor. Tarpai István, — 2—2 kor. Dudics György,

Szilva János, Csomos András, Danyieskó István,
ifj. Bajer József, Soltész József, Bodnár János,
Lomniczer Manó, Lomniczer István, Zvolenszki
József, Koleszár Andor, — 1—1 kor. Szent-
györgyi János, Szentgyörgyi István, id. Szabó
János, Koleszár János, Tóth József, ifj. Vojtko
István, Koleszár Mihály, Kriszt István, Kiss
István, Kulesár István, Labik János, özv. Lo-
vász Józsefné, Szabó Imre, Sepitko József, Já-
szay Antal, Létray Béla, Hedrik János, — 40
fillért Koleszár János.

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata

— A rovatért felelős: A szerkesztő-bizottság. —

Minden kézirat *Beregszászy István*, szerk. biz. elnöknek
küldendő S.-A.-Ujhelybe.

Az osztatlan népiskolák tanterve.

Miként egyik kartársunk a „Néptanítók
Lapja”-ban helyesen kifejezte, odafönt nem
akarnak rólunk nélkülünk határozni. Ez indí-
totta vallás- és közoktatásügyi miniszterünk
öccsellenciáját, hogy 84,117/1899. sz. a. kelt
rendeletében föl hívja a tanító-egyesületeket,
hogy „beható megfontolás után nyilatkozzanak
a következő kérdésben: Szükséges-e az egyta-
nítós, osztatlan népiskolának külön tantervet
készíteni? Mindenikünk át tudja látni e kér-
dés komoly természetét s jól megfontolt választ
kell adnunk a fenti kérdésre annál is inkább,
mert a mi véleményünk fogja azt eldönteni. Ha
tehát jól teszünk, nemcsak a hazai oktatásügy-
nek teszünk szolgálatot, hanem saját munkán-
kat is megkönnyítjük, ha pedig a jövő meg fog
győzni bennünket véleményünk helytelenségé-
ről, senkit sem okozhatunk, csakis önmagunkat,
mert hisz mi így láttuk jónak, így akartuk.

Nos tehát, ha Fábrián I. igen t. kartársam
felteszi is rólam, hogy nem tudom a $\times 2$ -t,
mégis kifejezem az övével ellenkező azon véle-
ményemet, hogy éppen a népoktatás egyönte-
tisége, az osztatlan iskola s tanítója tekintélye-
nek megóvása céljából „tüzelnünk” kell az egy-
eséges t. nterv mellett.

Mindnyájan ismerjük a népiskola célját,
azt is tudjuk, hogy e cél egy és ugyanaz az
osztott és osztatlan iskolánál. Már most kérde-
m. tanácsos és helyes volna-e most, midőn oly na-
gyon hangoztatjuk az egységes népoktatást, e
közös cél elérésére más eszközöket használni
az osztott s másokat az osztatlan iskolában?
Hallom egyik-másik kartársam választát, mely
szerint az eszközök minőségileg egyezők volna-
nak s különbség csak mennyiség tekintetében
állna elő. Jól tudom, hogy a külön tanterv har-
cosainak véleménye szerint az osztatlan iskola
azon ismereteket nyújtana tanítványainak, me-
lyeken a gyakorlati élet a haza minden számot-
tevő polgárától megkíván, tehát, a melyekre
okvetlen szüksége van mindenkinek, az osztott
iskola pedig a szükséges ismereteken kívül
olyasmikre is megtanítaná tanítványait, melye-
ket tudni jó és hasznos. De hol van az megírva,
hogy az élet majd tekintetbe fogja venni, hogy
valaki osztott, vagy osztatlan iskolába járt-e?
Mit érünk hát el a külön tanterv által? Attól
legkevésbé kell tartanunk, hogy az osztálytani-
tók lenéznek az osztatlan iskolákban működő
kartársaikat, mert hisz ez a kollegiális vissza-
esése volna; hanem igen is el fogjuk érni azt,
hogy a középiskolák nem fogják szívesen fo-
gadni az osztatlan iskolák tanulóit, ennek ré-
vén aztán az osztatlan iskola tanítójával együtt
veszítenek fognak értékükből a társadalom sze-
mében, az osztott iskolákkal s az osztálytani-
tókkal szemben. Minden szüle, ki gyermekét
középiskolába szándékozik adni, óvni fogja azt
az osztatlan népiskolától s kinövi magát lassar-
kint azon felszeg fölfogás, hogy az osztatlan
iskola „paraszt-iskola”, az osztott iskolák pedig
a középiskolák előcsarnokai. (Egységes népok-
tatás)

De tegyük föl, hogy csakugyan 2 tanter-
vet kapna a kétféle iskola. E két tanterv talán
üdvözítően a fogalmaiknak megfelelő osztott és
osztatlan iskolákat. De hát ott vannak még a
2, 3, 4, 5 tanítóju iskolák. Ha már azok, a kik
a matematika előráncigálásával vélik megfejteni
a tanterv kérdést, azt állítják, hogy egy ember
nem képes annyit elvégezni, mint hat ember,
remélem, azt is elismerik, hogy két, három,
négy ember sem végezheti el hat ember részére
kijelölt munkát. De viszont azt is elismerik,
hogy ha hat ember többet képes végezni, mint
egy ember, akkor két, három, négy embertől
is többet várhatunk, mint egy embertől. Tehát
a részben osztott iskolák mely tanterv szerint
haladjanak? Hiszen az osztatlan iskolák tan-
terve nekik szük, az osztottaké bő. Hátha még
aztán a minimum és a maximum jelöltetik ki?
Akkor meg a 3—4 tanítóval bíró iskola ne is

merje megpróbálni, hogy a maximumot elvé-
gezze, a minimum pedig nem elégti ki a rész-
ben osztott iskolákat. Mit csinálnak tehát ez
utóbbi s a 30—40 tanítvánnyal bíró osztatlan
iskolák? Mindenesetre ismételni fogják az elta-
nult tananyagot. Az ismétlés azonban oly do-
log, mint a mérég, megfelelő adagban orvosság,
a kellőnél nagyobb mennyiségben pedig halált
hoz. „Repetitio est mater studiorum.” Tehát, a
már egyszer elsajátított ismeret biztosítása s
maradandóvá tétele céljából mindenesetre szük-
séges az ismétlés, de ovakodnunk kell attól,
hogy a sok ismétlés által az egyes oktatási
ágakat, sőt az egész oktatást unalmassá tegyék
a tudványó gyermekek lélek előtt. Már pedig igen
sok iskolát erre kényszerítene a külön tanterv.

Az egységes tanterv készítésénél semmi
esetre sem szolgálhat zsinórmértékül egy telje-
sen osztott iskola éppen úgy, mint egy osztatlan
iskola. Szerény véleményem szerint legelső
teendő volna az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 34.
§-nak foganatosításáról intézkedni s az új tan-
terv készítésénél zsinórmértékül tekinteni egy,
3—4 tanítóval bíró, a kívánalmaknak teljesen
megfelelő iskolát. Egy ilyen iskola szellemi éle-
téből elvont tananyagot elvégezheti — a hol
szükséges — talán nagyobb lelkiismeretessé-
gel az osztatlan iskola éppen úgy, mint a rész-
ben, vagy teljesen osztott iskola, mit igazol a
jelenben is tapasztalható azon körülmény, hogy
igen sok osztatlan iskola úgy oktatási, mint ne-
velési tekintetben áll azon szinten, melyről
az osztott iskola talán lenézőleg tekint rája.
Az osztott iskolának éppen elegendő ideje volna
az ismétlésre, tehát míg a tananyagot tanítvá-
nyai biztos sajátjává tenné, nem kellene tartani
attól, hogy a sok ismétlés miatt megeső-
mörlenék a gyermeki elme. Az osztatlan isko-
lában pedig, ha ennek esetleg nem jutna annyi
ideje az ismétlésre, mint az osztottnak, pótolná
a hiányt az, hogy a felsőbb osztályok mindig
ujolag hallják az alsóbb osztályuktól azt, a
mit az előző évben tanultak.

Mivel pedig népoktatásunk rohamosan
megindult fejlődése remélünk engedi, hogy
nincs messze az idő, midőn a népoktatásügyi
törvény 34. §-a sok helyen nemcsak papíron
fog szerepelni, de a gyakorlatban is mindenütt
keresztülvitetik, kipótolhatatlan kár és hiba
volna az egyöntetűsége törekvő népoktatásunk
utjába a tanterv kétfélesége által nehézséget
gördíteni.

Gardos Miklós.

VI. Nyilvános nyugtató és számadás.

(Az I., II., III., IV. és V. számadás a
„Zemplén” 1899. évf. 48. és 50., illetőleg az
1900. évf. 1., 2. és 4-ik számában jelent meg.)

A) A „Zemplén-vármegyei Tanítók Háza” ra
begyűlt adományok:

a) 29-ik*) számú gyűjtő-iven (Gyűjtő:
Hodosssy Béla Spatak) Kapitány János 4 kor.,
Szekevár Kálmán, Kopinecz Antal, Trstyánszky
Károly 2—2 kor., Bálint Dezső, Rácz Endre,
Puza Sándor 1—1 kor. (Összeg: 13 kor.)

b) 26-ik sz. gyűjtő-iven (Gyűjtő: Kiss Ká-
roly Mád), Kiss Károly, Orás Károly, Szoural
János 2—2 kor., Simkó Mária, Bartha Róza
1—1 kor. (Össz.: 8 kor.)

c) 27-ik sz. gyűjtő-iven (Gyűjtő: Gönczy
Bertalan Tokaj): Gönczy Bertalan 2 kor., König,
Benedek, Balicza József, Demjén Kálmán 1—1
kor., Gara Irén, Pauliny Melán, Helm Sámuel,
Weisz Markus, N. Gy., Glücker 60—60 fil., X.
X., Qu., J. H., 40—40 fil., T. Gábor, N. Gy.
20—20 fillér. Ez összegből, a gyűjtő s adomá-
nyozók óhaja szerint 8 kor. a „Tanítók Háza”,
3 kor. 20 fil. pedig az „Arvay-erlék”-et illeti.

d) 30-ik sz. gyűjtő-iven (Gyűjtő: id. Be-
recz Károly Alsó-Berecki): id. Berecz Károly
10 kor., N. N., Szöcs Ábrahám, Vársárhelyi
Nagy Sándor, Erdélyi József, Ruzich Lipót 1—1
kor., Fonyi Károly 60 fil. Ez összegből, gyűjtő
óhaja szerint a „Tanítók Háza”-t 15 kor., az
„Arvay-erlék”-et 60 fillér illeti.

e) 3-ik sz. gy. iven (Gyűjtő: Andrejkovits
Pál Gálszécs): Gálszécsi Takarék és Hitelpénz-
tár 30 korona, Andrejkovits Pál 2 kor., Pribék
Klotild, Neuwirth Anna, Mizsák Péter, Mihajla
Endre 1—1 kor., Maximovics János 50 fillér,
Reisman Sándor 20 fil. (Össz.: 36 kor. 70 fil.)

f) 13. sz. gy. iven (Gyűjtő: Mathiasz Jó-
zsef Nagy-Mihály): Mathiasz József 20 kor.,
Sulyovszky István 10 kor., Vas József, Firley
Vilmosné, Tódeszky. Dezső Mariska, Mihalesik
Teréz, Buday Margitka, Jelen Máttyás, Chira
László, Tholvay Jolán 1—1 kor., László E.
Floris 2 kor., tantastületi alap 20 kor., (Ö. 61 kor.)

g) 17. sz. gy. iven (Gyűjtő: Zseltvay Bog-
dán Varanó): Dr. Csőke József, Verner Gyula,
Pereszlényi István, Varanói Takarék-pénztár
10—10 kor., Gaál Sándor, Füzesséry Pál, Stras-
szer Antal 4—4 kor., Takács István, Plenczner
Alajos, Konezvald János, Földes Albert, Klausner
Emil, Friedmann Vilmosné dr.-né, Sztankó

*) A 29-ik sz. gyűjtő-iven régebben adakozók ne-
ve az I. és II. kimutatásban tétettek közé.

László, Antalóczy Antal, Lovik Gusztáv, Makovics József, Simonvics Ignác dr., Füzesséry György, Diószeghy János 2-2 kor., Ungváry N., Udvardy Viktor, Filieskó Miksa, Kiss György, Orosz István 1-1 korona (Ö. 83 kor.)
Jelen kimutatás fősszege: 224 korona 70 fillér. A „Zemplén” f. é. 4-ik számában kimutatott 207 kor. 24 fillérrel együtt: 431 korona 94 fillér.

B) Az „Árvay-émlék”-re begyűlt adományok:

a) 29.* sz. gyűjtő-íven (Gyűjtő: Hodossy Béla Spatak): Kárpáti Péter 40 kor., Kapitány János 6 kor., Bálint Dezső 5 kor., Zombory Emőd 3 kor., Szekerák Kálmán, Puza Sándor 2-2 kor., Szabó Sándor dr., Kopincez Antal Székely György dr., Ellend József, Mitrovics Gyula dr., Finkey Ferenc dr., Kiss Elek, Rácz Endre 1-1 kor. (Összeg: 66 kor.)

b) Gönczy Bertalan (Tokaj) gyűjtéséből 3 kor. 20 fillér.

c) Id. Berecz Károly (A.-Berecki) gyűjtő-ívről 60 fillér.

d) 3. sz. gy. íven (Gyűjtő: Andrejkovits Pál Gálszécs) Andrejkovits Pál 1 kor., Pribék Klótild, Neuwirt Anna, Maximovics János 50-50 fillér. (Összeg: 2 kor. 50 fillér.)

e) Mathiász József gyűjtő íven: Vas József 1 kor. Összesen: 73 kor. 30 fill. A „Zemplén” f. é. 4-ik számában kimutatott összeggel együtt 208 kor. 04 fillér. Az A) és B) alatt kimutatott összeg a sárospataki takarékpénztárban kamatozik. Nemes szívű adakozók, valamint Pikna Vilma és Zseltvay Ida kisasszonyok, (a gyűjtő-bizottságnak nem tagjai), kik a 17. számú gyűjtő-íven szeretetreméltó buzgalommal oly jelentékeny összeget gyűjtöttek, fogadják a „Zemplén-vmegyei Tanító-egyesület” öszinte köszönetét.

Sárospatak, 1900. febr. 14.

Hodossy Béla,
a gyűjtő-bizottság elnöke.

Nyilvános nyugtató.

A gálszécsi takaré- és hitelpénztár igazgatósága a pénztár mult évi tiszta nyereségéből kezimhez a következő jótékony adományokat volt szives juttatni:

1. A zemplén-vmegyei tanítók házára	30 kor.
2. A tanítók Ferenc-József-házára	20 kor.
3. A gálszécsi el. iskolák jó tanulóinak jutalmazására	40 kor.
4. A gálszécsi iparos tan. iskola tanulóinak segélyezésére	10 kor.
Összesen:	100 kor.

A nevezett pénztár fogadja ezen, a tanügy előmozdítását és a tanügy munkásainak javát célzó, nemes adományaiért az összes érdekeltek nevében nyilvánított hálás köszönetem.**) Gálszécs, 1900. évi február hó 10-én.

Andrejkovits Pál,
áll. isk. igazgató.

Tanügyi apróságok.

Rovatunkban ezen cím alatt időközönként tanügyi híreket fogunk közölni. Szolgálatot vélnünk teljesíteni evvel tanítótársainknak, mert ez uton minden nevezetesebb tanügyi eseményről értesülni fognak a nélkül, hogy ez költségbe, vagy legkisebb utánjárásukba kerülne.

Kérjük azért mindnyájokat, hogy a cél érdekében minket támogatni s a körükben felmerülő érdekesebb tanügyi híreket hozzánk juttatni sziveskedjenek.

Tanítók otthona Szolnokon. Jász-N.-Kun-Szolnok-megye tanítósa elhatározta, hogy a megye székhelyén otthon létesít a községekben lakó tanítók középiskolát látogató gyermekei számára. Hogy e fontos határozat minél hamarabb tetet őrtsön, Lippiek Gusztáv főispán is magáévá tette az ügyet és az Otthon javára nagyobb szabású hangverseny rendezésén fáradozik. A Tanítók Otthonának alapja már néhány ezer forint. (B. H.)

Az Eötvös-alap ösztöndíjaira és segélyösszegeire vonatkozó pályázati hirdetés. A „Magyarországi tanítók Eötvös-alapját gyűjtő és kezelő országos bizottság” néhány kétszáz és száz koronás ösztöndíjra, ugyszintén néhány 100 koronás segélyre pályázatot hirdet.

Az „Eötvös-alap” (Országos tanítói segélyegyesület) a „Ferencz József Tanítók Házában” létesített internátusok fizetéses egész, vagy fél-ingyenes és alapítványi helyeire az 1900-1901. tanévre pályázatot hirdet. Azonkívül pályázatot hirdet még a szabad asztalok elnyerése tárgyában is. Folyomódványok az Eötvös-alap országos tanítói segély-egyesület elnökségéhez címezve Peres Sándor egyes. titkárhoz (Budapest, Szentkirályi utca 47.) legkésőbb július hó 10-ig küldendők. (Részletesebb adatokkal is szivesen szolgál a „Szerkesztő-bizottság.”)

*) A 29-ik számú gyűjtő-íven régebben adakozók nevei az I. és II. kimutatásban tétettek közzé.
**) Vajha sok utánzóra találma e nemes, emberbaráti bőkezűség! Eljen!

Firezák Gyula Munkács egyházmegyei gk. püspök általános ismert hazafias érzületének a legközelebb multban ismét kiváló tanujelét adta, mert szigoruan olrendelte, hogy a püspöki megyéjéhez tartozó máramarosi összes iskolákban (164) — hol ez előtt ruthenul folyt a tanítás — a tannyelv mindenütt magyar legyen. Talán mondanunk sem kell, hogy e rendelkezés dicséretre egyáltalán nem szorul.

A szerkesztő biz. postája.

S. P. Petrőcz — B. G. Sajó-Kazincz. Rovatunk érdekében való nemes felbuzdulásukért köszönet, azonban egyelőre talán elég lesz ennyi, a menyi eddig történt.

T. K. Szabolcs. A kéredezett ügyben Hubay Bertalan sárospataki közs. isk. tanító adhat részletes felvilágosítást.

H. B. Sárospatak. A jövő számban jönni fog.
H. B. S.-Patak. A számadás a mult számból térszúke miatt maradt ki.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyilvános köszönet.

Alulírott T. Zombory János, helybeli építő vállalkozó urak, a s.-a.-ujhelyi „Barolineum” leánynevelő intézet legújabbban fogantatosított kibővítése alkalmából a közelmuliban megejtett vizsgálómunkáskor tanusított előzékenységeért, s ekként a hivatása magaslatán álló intézetnek és vele együtt a magyar nemzeti nevelésnek hozott nagylelkű áldozatkésztségeért ez uton is hálás köszönetet mondok.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 24.

Katinszky Gejza,
plebános, mint a „Carolineum” iskoláinak igazgatója.

CSARNOK.

Főgimnázisták hangversenye.

E hó 21-én a piaristák vezetése alatt lévő s.-a.-ujhelyi rk. főgimnázium tanulóifjúsága által egybekötött hangversenyt rendezett a városi színházban.

Az a mohóság, melylyel már hetekkel a hangverseny előtt sietett városunk intelligenciájának színe-java lefoglalni a jegyeket, előre képet nyújtott a hangverseny nézőközönségéről. Tália istenasszony papjai és papnői a maguk erejéből sohasem tudtak ilyen fényes közönséget varázsolni a nézőtérre, legfeljebb csak akkor, ha a magyar színészet „pontifex maximus”-ai közül egy-egy és olykor-olykor megnyitotta a helybeli közönség erszényét.

De eltekintve attól a nagy anyagi eredményből — mely különben is egy magasztos erkölcsi cél malmára hajtja a vizet — figyeljük meg magából a hangverseny létrejöttéből kisugárzó erkölcsi szimpptomákat.

Mindenekelőtt szemünkbe ötlük a mi derék tanáraink működése. Tanáraink azt a célt tűzték ki maguk elé, hogy a zsenge ifjúságnak a tudomány, műveltség és a tiszta erkölcs terére való utalását ne csak kötelességük pontos betöltésével teljesítsék, hanem kötelességükön kívül eső fáradságos munkával azt nagy mértékben fokozzák is.

Ennek a nehéz, sok gonddal járó munkának a gyümölcse mind az a szép, jó, nemes, gyönyörködtető, a mit a hangversenyen élveztünk.

Ha a poroszok büszkén hangoztatták, hogy a franciákat 1870-ben a porosz tanítók győzték le, úgy mi is majdan évtizedek mulva, midőn a kultúra, a civilizáció széles ez országban mindenütt szuverenitást nyer, akkor mi is büszkén fogjuk mondhatni, hogy *Magyarországot a kultúrának a tanárok hódították meg.* S valóban, ha ennyi önfeláldozást, ennyi jóindulatot, ennyi buzgalmat tapasztalunk a tanárok részéről tanítványaik irányában: senki se mondja vérmesnek abbéli reményünket, hogy hazánkban az általános nem elterjedt műveltség abszolút győzelme nem sokára bekövetkezik.

Most pedig egy pár szót az ifjúságról.

Arról szólnunk is fölösleges, hogy tanáraink lankadatlan tevékenysége dugába dölne, ha fáradozásaik objektuma, a tanulóifjúság, indolens lenne a magas eszmék iránt; ha szárazon elzárkóznék minden olyan munkálkodás elől, a mely nem tartozik a tanuló előírt kötelességei közé.

Ennek épp az ellenkezőjéről frappáns bizonyítékot nyújtott nekünk a hangverseny. Az a jöleső, magas színvonalon álló harmónia, mely előmlött az egész előadásban, az a biztosság és határozottság, mely a szereplőket jellemezte és egyáltalán az összhatalmas szép reményeket támasztott bennünk ifjúságunk jövője iránt.

Most pedig, mielőtt a műsor pontjairól kissé részletesebben beszélnénk, regisztrálnunk

kell örömmel a fölött a szép látvány fölött, melyet a hetven tagból álló rendező-bizottság nyújtott kifogástalan eleganciájú és valóban szalónias öltözködésével. A rendezőség minden tagja tetőtől-talpig elegáns feketében. A rendezői jelvény a balkarra tűzött kékszinű szalagcsokor volt.

A műsor tizenhét pontból állott. Volt 5 szavaltat, egy melodráma, öt ének és hét zenedarab.

Thoma István VIII. oszt. tan. szavaltta Petőfi „Minek nevezzelek” című rapszódiaját. Az ő kedves, rokonszenves egyéniségét, mely majdnem minden ifjúsági ünnepség műsorát gazdagítja, már ismeri a közönség és mi elég dicséretnek tartjuk, ha azt mondjuk, hogy a hozzá fűzött várakozásnak most is tökéletesen megfelelt.

Arany Jánosnak „A tudós macskája” című humoros költeményét szavaltta Révész Gyula I. oszt. tan. A programnak ezt a pontját méltán deklarálta a közönség legnagyobb része a legérdekesebbnek. Egy kedves kis szöszke gyermek egész fesztelenül kilép a színpadra és egy szavaló rutinjával, a mellett közvetlen naivsággal s csodálatos biztossággal szavalt. Szerenéses ötlet volt a tanárok részéről fölléptetni ezt az ügyes kis fiút.

Meglepetéssel és felfogással szavaltta Somogyi Bertalan III. oszt. tan. Endrődi Sándornak „Hazámról” című költeményét. A szabad mozdulatok, a ceengő hang, a zavartalan fellépés nagy hatást keltettek.

Megindító érzéssel és mélyreható tanulmány-nyal szavaltta Várkonyi Flórián VII. o. t. Vörösmarty „Túlvilági kép” című költeményét.

Szépen szavalt még *Mattyasovszky* Kálmán VII. o. t. is, ki Madáchnak „Karácsonykor” című költeményét adta elő.

A szavaltatoknak és mondhatjuk az egész műsornak fénypontja volt a *Farkas Dezső* VII. o. t. előadásában és *Czibur* Andor VIII. o. t.-től zongorán és a *Bakajsa* Andor VI. o. t. hegedűjátékával kísért melodráma: „Petőfi a Hortobágyon.” A főgimnáziumnak legjelesebb szavalója *Furkas Dezső*, annyira beleveste magát az ifjúsági ünnepségek közönségének szívébe, hogy midőn a színpadra lépett, élénk taps fogadta, meg is érdemelte ezt a lelkes fogadtatást, mert igazán remekül szavalt. A nyomorgó költő lelki állapotát, a saját szívéből fakadt dal hallatára érzett felbuzdulást és örömet, ugyszintén a költemény minden egyes részét a szavaló művészet tökéletességével tolmácsolta. A szavalthoz méltó volt a kíséret: *Czibur* igen szép zongora- és *Bakajsa* hegedűjátéka.

Az énekdarabok mind nagyon jól sikerültek. Különösen tetszett „A szarvasbogár és a rózsza, a „Nászkar” és a „Népdal-egyveleg.” Elismeréssel adózunk e helyen t. *Somogyi* István k. r. tanárnak, az énekiskola vezetőjének, ki egész tehetségét latba vetette, hogy az énekdarabok eddigi jó hírét megővja és hogy az énekdarabok előadását művészi magaslatra emelje, Ez a törekvése minden irányban beteljesedett.

A zenedarabok közül ki kell emelnünk az ifjúsági zenekar játszotta „Huszárindulót,” mely bevezető pontja volt a műsornak. Dicsérik a tanár urak tapintatát, hogy ily megfelelő darabot választottak hangulat ébresztésére; ennél alkalmasabbat nem is igen találhattak volna. S a zenekar a darabnyújtotta hangulatból nemesak le nem vont, hanem azt valóságos bravúrral érvényesítette.

Szépen játszották zongorán a „Pajkos fiuk”-at *Székely* László V. és *Meczner* Tibor III. o. tanulók. Részoltgáltak a tetszésre „A tavasz ébredése” című vonós négyes előadói: *Farkas* Sándor VII. o. t. *Zombory* Albert V. o. t. *Bakajsa* Andor VI. o. t. és *Farkas* Dezső VII. o. t.

A program második részének bevezető száma az „Abu Hassan” című nyitány volt. Zongorán előadták *Gaizler* Géza br. VIII. és *Várkonyi* Flórián VII. o. t. mindkettő tapsot kapott szép játékáért.

Azután a zenekar játszotta el *Masegni* operájából a „Lieihanát” és újabb okot szolgáltatott a dicséretre.

Sok temperamentummal játszott el cimbalmon egy népdalegyveleget *Sziklay* József VII. o. t.

Jól intepretálta Mendelsohn sajkadalát *Markovics* Manó hegedűn, *Osváth* Dezső zongora kíséretével.

A zenéről szólván, nem mulaszthatjuk el meleg elismerésünket kifejezni *Olchváry* Ernő urnak, az ifjúsági zeneiskola kitünő tanítójának azokért az élvezetes percekért, melyeket a zenekar korrekt betanításával nekünk szerzett.

„Et nunc venio ad fortissimum.”

Tudjuk, hogy *Horatius*-nak ezt a mondását nagyon sokszor használták — gyakran méltatlanul is — de azért kapva-kaptunk rajta, hogy segítségével szívünk igaz érzelmét fejezzük ki. Ebben az esetben áll *Machiavelli* elve: „Acél szentesíti az eszközt.” Célunk pedig az, hogy a szeretet, a hálát, az elismerés virágiból font koszo-

rut adjunk t. *Hám Sándor* dr. k. r. tanárnak, a hangverseny főrendezőjének (Éljen! — *Szerk.*) Azt gondoljuk, hogy a tanári kar e disze, a tanulmányosság szeretetének e bálványa nélkül a hangverseny eszoka maradt volna. A hódolatnak csak nagyon halvány megnyilatkozása volt a taps, melylyel a hangverseny végén a lámpák elé hívták.

A fáraók piramisokkal vették be emléküket a világtörténelemben; főgimnáziumunk ifjúsága szorgalommal, lelkes jókedvvel a mi lelkünkbe. A piramisokat bámuljuk, a derék ifjúságot pedig a legszívesebben, meleg érzéssel üdvözljük. a—b.

Közgazdaság.

A méhekkel való bánás tavaszi kibontástól pergetésig.

Irtta: *Rózsa János*,
méhész v. szaktanár.
(Folyt és vége)

Ha pedig törzseinkkel keretes kaptárnál mézet akarunk hordatni, akkor a kiszemelt családtól — a főhordás előtt 8—10 nappal — a kereteket mind kiszedjük s következőképp helyezzük vissza: Az anyát egy pár keret fiasítással feltesszük a mézürbe 1 mézes kerettel s a hézagot kiépített szép dolgozó kerettel töltjük ki. A költőtérbe, tehát alulra, visszarakjuk a teljesen fedett fiasításnak $\frac{3}{4}$ -ét, a többi üres, kiépített keretekkel pótoljuk. A kimaradt fiasításal más szegény családot erősítünk fel. Ennél a műtételnél arra kell vigyáznunk, hogy alulra, a költőtérbe egyetlen friss pete, vagy fedetlen fiasítás se kerüljön, hanem mind teljesen fedett legyen a fiasítás; mert különben ki fognak rajtunk a méhek: a friss petéből, vagy fedetlen költésből anyát nevelnek s e fiatal anyával kirajzanak; de ha a keretek visszarakásánál kellő figyelemmel jártunk el, akkor nem lévén alkalmunk új anyát nevelni, ha jó mézelő idő van, pergethetünk egy családtól 4—5-ször 30—50 kilót s ezenkívül a törzsnek télére is elég méze lesz.

A pergetéssel azonban nem szabad késni, hanem a mint elkövetkezik a legtöbb mézet adó növény virágzása: *pergessünk!*, mert ha ezt elmulasztottuk, akkor már — nem számíthatván nagyobb hordásra, — a család megrottása nélkül pergetnünk nem is szabad. Amikor a méhek a keretek szögleteinél mezes sejtöket vékony viaszlemezrel fedni kezdik, egész bátran pergethetünk.

A mint az egyes kereteket kipergettük, napon melegített folyó, forrás sós vízzel bepermetezzük s így adjuk be újból hordásra. Ezzel kettős célt érünk el: a méheknek egy néhány napig nem kell vizért és sóért menniök, de meg a víz sóval bőven lévén vegyítve a kaptárban lévő nagy hőségtől (+ 28—29° R.) a víz nem romolhat meg, sőt a víz a kaptár magas hőfokát is kissé lehűtve kevesebb méh szükségeltetik a kaptár levegőjének megcseserléséhez s így több méh mehet ki mézhordásra.

A kipergetett mézet hogyan tartjuk el, s hogyan értékesítsük? Ez részint a helyi viszonyoktól, részint az illető méhészkörülményeitől és ügyességétől függ.

A kipergetett mézet legcélszerűbb 45—50 kilós bádgedényekben, szellős, hűvös helyen tartani s vigyázni arra, hogy a napsugár bontó hatásának ne legyen kitéve, mert különben a méz illóolaj tartalmát elveszti.

A méhészközönségnek vélek hasznos szolgálatot tenni, ha a méhészközönségnek időszakonként előjövő, a méhek körüli teendőjét irányító néhány nevezetesebb pontba foglalt *figyelmeztetést* ide íktatok.

A méhészközönségnek 12 parancsolatja

I. *Pál* napján, január 25. Itass, kaptáraidat tisztogasd; egérfogókat gyakran vizsgál!

II. *Júlia* napján, febr. 16. Szalmatakarókat terítsd ki, tisztulási kirepülésre ügyelj!

III. *József* napján, március 19. Anyaságra, rablókra figyelj; fedődeszkákat melegen tartsd; itatást szorgalmasan folytasd!

IV. *György* napján, ápril. 24. Számításból étess; tavaszi vizsgálat, ha szükséges, egyesíts; külső itatót állítsd fel; rablásra különösen figyelj; anyanevelőket népesítsd be!

V. *Órán* napján, május 25. Mézürt nyiss, anyát vizsgálj, ha hibás távolítsd el, jó tenyész törzsszel neveltesd új anyát, a gyenge családokat erősítsd, rajokat szemmel tartsd; *műrajokat* készíts!

VI. *László* napján, jun. 27. Anyát zárd el, hogy sok mézed legyen; *heréket* pusztítsd, hogy téged el ne pusztítsanak; szorgalmasan pergess, ha van mit: rajzást gátold; anyabölcsőket vagdald ki!

VII. *Anna* napján, jul. 26. Anyákat cserélj, fiatalíts; darazsoknak üvegeket rakj!

VIII. *Sámuel* napján, aug. 26. Anyákat vizsgálj, kereteket telelőre rendezd!

IX. *Mihály* napján, szept. 29. Mézürt zárd, szükségéből etess; hordás szüntével anyaságra, rablásra ügyelj!

X. *Lukács* napján, okt. 18. Telelő vizsgálat; ha szükséges egyesíts!

XI. *András* napján, nov. 30. Telelőre pakolj; egérfogókat állítsd fel!

December: Csend és nyugalom!

Figyelmeztető pontnak még nem árt emez általános, mindenkorra tartozó megjegyzés:

XIII. Tavasztól kezdve késő őszig, az itatásra mindennap gondod legyen!

(S.-Patak.)

A vármegyei gazd. egyesület bol'tja, melyben mindazok a kézi eszközök és szerek, melyek a szőlőgazdaság és a mezei munkálkodás körében nélkülözhetetlenek, kaphatók, Ujhelyben már a jövő hó folyamán megnyílik, hol is az említett cikkeket **gyári kedvezményes árban szerezhetik be a gazd. egyesület tagjai.**

A jégverés ellen. A földmivelésügyi kir. minister értesítette a gazd. egyesület borászati szakosztályát, hogy a *Tállya* és a *S.-A.-Ujhely* körzetében jégverés ellen felállítandó mozsárgyűtégek ügyében kiküldött szakértő közege Tállyán már a jövő hó 18-ikán szakértekezletet tart az érdekeltséggel. Az Ujhelyben tartandó értekezlet határnapja később fog kitüzetni.

Az abauj-tornavármegyei gazdasági egyesület a f. 1900. évi március hó 8., 9. és 10-ik napjain rendezi a VI. díjazással egybekötött *tenyészbika-vásárt*. — A vásáron részt venni szándékozók bejelentése szabályszerű bejelentő iverken két példányban, *legkésőbb március 4-ig*, azokra nézve pedig, a kik állatjüket vasuton szállítják, az erre szükséges igazolványok beszerezhetése céljából előbb, vagyis *február 28-ig* az egyesület titkári hivatalára címelve, Kassára küldendők be. *Azok a községek melyek tenyészbikát szükségelnek*, ez alkalommal a nevezett egyesület közvetítését és bikabeszerezésre szolgáló alapját igénybe vehetik.

Pénzüntezeti mérlegek

Zemplén-vármegye területéről.

(Folytatás)

A *tokaj-hegyaljai takarékpénztárnál* 60.000 ft. alaptőke és 57478 ft. 72 kr. tartalékalap mellett, betét volt az elmúlt év végén 448050 ft. 64 kr., tiszta nyeresége 11.390 ft. 84 kr., osztaléka 12 ft.—12%.

A *tolesvai takarékpénztárnál* 50.000 ft. részvény tőke és 14031 ft. tartalékalap mellett betét volt az elmúlt év végén 310.140 ft. 29 kr. tiszta nyeresége 10.282 ft. 44 kr. osztaléka 12 ft.—12%.

A *s.-a.-ujhelyi népbank* mérlegéről lapunk legutóbbi számában hozott ismertetésünk téves volt, mert a népbanknál csak 60.000 ft. alptőke fizettetett be, és így osztaléka részvényenként nem 5 hanem 10%.

É.

A Tokaj-vidéki keresk. és gazdasági bank-rvtárs f. hó 18-án tartotta multét melyen a főkönyvelői állást *fényes V.-ol* a pénztáros állást pedig *Reisman M.-ol* töltötték be. az új bank f. é. május elsején kezd meg a működését.

Városi és községi ügyek.

* **Fősorozás.** S.-A.-Ujhelyben az idei fősorozás március 9. és 10. napjain lesz. Polgármesterünk a hirdetményt már kibocsátotta és felhívta a hadköteleseket, hogy kellő időben és feltétlenül jelenjenek meg; mert elmaradás esetén mint igazolatlanul távollevők büntetnő fognak.

* **Jutalom erdősítésért.** S.-A.-Ujhely város polgármestere a mult év őszén mintegy hatvan hold kopár erdőterületet ültetett be tölgy- és fenyőcsemével. Tekintettel arra, hogy a törvényben előírt területnél jóval több beültetés történt: 200 korona jutalomban részesítette a földmiv. ügyi minister S.-A.-Ujhely várost. Szolgáljon ez a jutalmazás buzdításul más községeknek is.

* **A Diána-vendéglő bérlete.** A Diána fürdő kocsma helyiségének bérletére három ajánlat érkezett be a polgármesterhez. A legmagasabb ajánlatot *Deutsch Simon* itteni lakos koresmáros, kinek tiszta és izletes borai általános kedveltségnek örvendenek, tette. Így a szerződést bizonyosan vele fogja a város megkötöni.

* **Kövezés.** Szóbeli tudózkodásunkra illetékes helyen azt a megnyugtató tájékoztatást nyertük, hogy székvárosunkban, a mint az idő engedí, az összes utcák kövezése kijavítás alá kerül, ott pedig, a hol a kijavítás már céltalan

lenne, *átrakást* fognak eszközölni. Bizony nagy szükség is van ezekre az intézkedésre, mert egyes utcákon a gyalogjáróhelyek annyira le vannak süpedve, hogy a járó-kelőket léptenyomon a lábtörés veszedelme fenyegeti.

* **Allami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. febr. 17-től 1900. febr. 24-ig a) házasságot kötött: — pár; b) kihirdetett: 2 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 12 esetben; d) elhalálozott: 10 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész.

78543/r. e. sz.

Magy. kir. belügyminister.

Rendelet.

az italmérésnél és az italarusításnál követendő egészségügyi rendszabályok és az ezek áthágására kiszabandó büntetések, valamint a rendőri és orvosrendőri felügyelet gyakorlása iránt.

(6. folytatás.)

25. §.

A községi vagy körorvos teendői.

A község szakértő közege a közegészségügyi ügyekben az 1876. XIV. t.-c. 145. §-a értelmében a községi vagy körorvos lévén, az van hivatva a jelen rendelet értelmében megkivánt szakértői szemlék megtartására; köteles továbbá a kerületéhez tartozó összes italméresi és italarusítási helyiségekben, a felmerült szükség egyszer, a községi közegek kíséretében vizsgálatot tartani, mely alkalommal szigorúan ellenőrzi, hogy a jelen rendeletben szabályozott közegészségügyi és köztisztasági követelményeknek elég tétessék.

Ezen vizsgálatának eredményéről a községi, illetve körorvos az 1876. XIV. t.-c. 145. §. 9. pontja értelmében évnegyedévente felterjesztendő egészségügyi jelentésben, illetve a fennálló rendeletek szerint teendő időszakos jelentéseiben említést tesz.

26. §.

Hatósági felügyelet.

A főszolgabírák és velők ugyanazon hatáskörrel bíró közegek hathatósan ellenőrzik, hogy hatóságuk területén az orvosrendőri szabályok fogantatosittatnak-e, illetve, hogy a községi közegek a reájuk bízott teendőket a 24. és 25. §§-ok értelmében lelkiismeretesen és pontosan teljesítik-e?

Szükség esetén, vagy az ellenőrzés hathatósabb gyakorolhatása végett saját kezdeményezésük folytán az italméresi helyiségekben az említett hatósági közegek személyesen tartanak vizsgálatokat, s ezen felül eljárnak mindazokban az ügyekben, melyeket a jelen rendelet egyes §§-ai vagy esetleg utóbb kiadandó rendeletek hozzájuk utalnak. A járási főszolgabíró az 1897. évi április hó 30-án 40769. sz. a kelt belügyministeri körrendelet értelmében csak akkor követheti a magán féltől a helyszínrre való kiszállás körül felmerült költségeinek megtérítését, ha a kérdéses helyszíni szemle a fél kifejezett kérelmére tartatott meg; míg ha a kiszállást egyéb ok, az alispán felszólítása, a község nyilatkozatának ki nem elégítő volta, vagy egyéb hivatalos indok idézte elő, a főszolgabíró a saját járása területén végzett ilyen hivatalos eljárásért a fennálló szabályok értelmében külön eljárás költséget fel nem számíthat.

Az I. foku közigazgatási hatóságok mellett közegészségügyi ügyekben szakközegül az 1876. XXIV. és 1893. évi XXXIII. t.-c. értelmében a járási illetőleg tisztí orvosok működnek.

Ezek működésüköt, valamint a közegészségügyi ügyekben a törvényhatóság első tisztviselőjének és a mellé szakközeg gyanánt rendelt tisztí főorvosnak teendőit az idézett 1876. évi XIV. t.-c. tüzetesen körülírva, azok kötelesek a maguk körében az italok kimerésének és árusításának feltételeit konkrét panaszok nem léteben is, saját kezdeményezésük folytán éber figyelemmel kíséreni, illetőleg ellenőrizni és a felmerült szabálytalanságok megszüntetése, illetve megtorlása iránt intézkedni, teendőik pontos teljesítésétől függ, hogy az orvosrendőri felügyelet ezen ága a közszolgálat minden terén ugy a község, mint a járás és törvényhatóság területén, kielégítő eredménnyel kezeltessék. E tekintetben különösen megkivántatik, hogy a járásorvos az 1876. XIV. t.-c. 156. §. 10. pontja alapján a törvényhatóság első tisztviselőjéhez a főszolgabíró útján betérjesztendő évnegyedes és időszakos jelentésében: az orvosrendőri felügyelet ide vágó körében felmerült mozzanatokat felsorolja.

Ezenfelül a belügyminister a törvényhatóságnak e téren kifejtett tevékenységét a közegészségügyi felügyelők útján esetről-esetre közelebről felülvizsgálhatja.

A törvényhatóság első tisztviselője arra is ki fogja terjeszteni figyelmét, hogy alant

közgei a rendőri és közérkölcéségi követelmények pontos betartását is szigorúan ellenőrzik.

(Vége köv.)

63. erd. sz.

Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságától.

Az állami erdőhivatal főnöke előterjeszti 3. példányban az állam által kezelendők és kopár teneletek után 1900-1904. évekre az érdekelt birtokosok által együttesen fizetendő, s a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. ministerium 40211/131 99. számú rendeletével megállapított átalány kivetési lajtromát a 15217/99. számú rendelet I. kép-98-106 §-ában foglalt utasítások szerint további eljárás végett, — Ezen szerint az érdekelt birtokosok által együttesen fizetendő évi átalány az első 5 éves időszak tartamára 13,485 koronában lett megalapítva, de abból 2568. 7. k. holdnyi véderdő és kopár területre nézve az 1898: XIX. t.-cz. 23. §-a alapján az első 5 évre évi 390. korona 70. fillér, a kivetési lajtromban eszközölt leírások szerint egészen elengedtetett így az évi járuléka 13,094. korona 30. fillére rúg:

A bizottság a bemutatott kivetési lajtromot véglegesen megállapítottnak jelenti ki, s utasítja a vármegye számvevőségét, hogy azokat szám szerint sürgősen megvizsgálja és záradékolja; ez évenként fizetendő összeget a bizottság az egyes erdőbirtosoknak a megyei hivatalos lap útján tudomására hozva, a járulékoknak az illetékes m. kir. adóhivataloknál leendő pontos befizetésére őket utasítja, megjegyezvén; hogy a 15217/99 számú m. rendelet 106 §-a szerint a követelt kezelési költségek minden év január és július 1-én esedékesek s ez esedékesség napjától számított 45. napon belül kamatmentesen, ezentúl 5% késedelmi kamatokkal szedendők, illetőleg hajtandók. Jelen fél évi részlet kivételesen f. évi április hó 15-ig fizetendő be.

Ezen határozat 1. példányát a kivetési lajtrom 1. példányával a földművelésügyi ministerium számvevőség érdekeseti csoportjának, 1. példányát a kivetési lajtrom megfelelő kivonatával az illető m. kir. adóhivatalnak kiadni rendeltetik, még a lajtrom 1. példányát a bizottság irattárában őrzendő meg. A határozat a kivetési tétel közlésével egyidejűleg a megyei hivatalos lapban is közzé teendő.

Kelt Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságának S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi február hó 21-én tartott ülésében.

Meczner Gyula,
köz. erd. biz. elnök,

I. Homonnai m. kir. járási erdőgondnokság agyidőcei volt urbérek 27 kor. 47 fill., — felső-körtvélyesi v. urb. 5 k. 49 f., — a.-csebinyei v. urb. 32 k. 01 f., — a.-ladiskőcei v. urb. 26 k. 93 f., — barkói v. urb. 28 k. 76 f., — baskőcei v. urb. 25 k. 29 f., — borrói v. urb. 16 k. 34 f., — csabalócei v. urb. 14 k. 93 f., — csabalócei g. kat. lelkész 4 k. 35 f., — csabalócei g. kat. tanító 91 f., — sterkőcei g. kat. iskola 1 k. 22 f., — esertési v. urb. 87 k. 43 f., — czerninai v. urb. 20 k. 76 f., — dedasőcei v. urb. 15 k. 75 f., — f.-csebinyei v. urb. 39 k. 91 f., — f.-csebinyei g. kat. lelkész és tanító 9 k. 50 f., — f.-körtvélyesi v. urb. 46 k. 14 f., — f.-ladiskőcei v. urb. 24 k. 62 f., — lyubisei r. kat. lelkész 2 k. 24 f., — göröginyei v. urb. 33 k. 87 f., — göröginyei r. kat. egyház 3 k. 31 f., — grozócei v. urb. 10 k. 64 f., — haburai v. urb. 93 k. 20 f., — hankőcei v. urb. 14 k. 08 f., — hazsinai v. urb. 20 k. 88 f., — hegedüsfalvai v. urb. 4 k. 09 f., — helmecke v. urb. 19 k. 06 f., — helmecke v. urb. 4 k. 56 f., — peticsi r. kat. lelkész 81 f., — homonnai község 12 k. 11 f., — hom.-brestói v. urb. 16 k. 08 f., — h.-rokitói v. urb. 32 k. 10 f., — h.-rokitói g. kat. lelkész 11 k. 55 f., — h.-zbojnai g. kat. lelkész 25 k. 99 f., — h.-zbojnai g. kat. lelkész 3 k. 64 f., — h.-csebiinyei v. urb. 12 k. 32 f., — h.-radványi v. urb. 6 k. 08 f., — hrubói v. urb. 29 k. 18 f., — hrubói r. kat. lelkész 3 k. 65 f., — jankőcei v. urb. 16 k. 20 f., — jankőcei r. kat. lelkész 1 k. 14 f., — jeszenői v. urb. 41 k. 37 f., — izb.-bélai v. urb. 35 k. 36 f., — izb.-bélai r. kat. lelkész 5 k. 47 f., — izb.-brestói v. urb. 13 k. 34 f., — izb.-hosszumezői v. urb. 20 k. 76 f., — izb.-hrabőcei v. urb. 33 k. 62 f., — izb.-radványi v. urb. 29 k. 83 f., — izb.-radványi g. kat. lelkész 9 k. 36 f., — bodrog-sárai v. urb. 14 k. 17 f., — bodrog-zsádányi v. urb. 27 k. 42 f., — kis-bárai v. urb. 3 k. 66 f., — izb.-rokitói v. urb. 15 k. 17 f., — izb.-rokitói g. kat. lelkész 1 k. 18 f., — izb.-zbojnai v. urb. 49 k. 73 f., — izb.-zbojnai g. kat. lelkész 2 k. 74 f., — kalenői v. urb. 23 k. 26 f., — kárnai v. urb. 32 k. 32 f., — göröginyei r. kat. lelkész 1 k. 16 f., — kohanőcei v. urb. 10 k. 88 f., — koskőcei v. urb. 33 k. 99 f., — krasznibrodí v. urb. 31 k. 80 f., — krasznibrodí g. kat. egyház 8 k. 75 f., — krasznibrodí bazilika monos-

tor 37 k. 88 f., — leszkőcei v. urb. 11 k. 80 f., — leszkőcei r. kat. lelkész és tanító 3 k. 98 f., — lukasőcei v. urb. 21 k. 58 f., — lyubisei fv. urb. 30 k. 79 f., — maskőcei v. urb. 13 k. 01 f., — mező laborezi v. urb. 46 k. 21 f., — m.-laborezi g. kat. lelkész 4 k. 95 f., — mislinai v. urb. 20 k. 46 f., — modrai v. urb. 22 k. 80 f., — ciróka-hosszumezői r. kat. lelkész 1 k. 49 f., — nagy-kemenzei v. urb. 44 k. 66 f., — nyágói v. urb. 12 k. 03 f., — olsinkői v. urb. 82 k. 38 f., — palotai v. urb. 31 k. 55 f., — peticsi v. urb. 33 k. 99 f., — peticsi r. kat. lelkész 4 k. 80 f., — porubkai v. urb. 15 k. 50 f., — homonnai v. urb. és zsell. 36 k. 18 f., — rokitőcei v. urb. 17 k. 96 f., — roskőcei v. urb. 15 k. 29 f., — bod.-halászi v. urb. 34 k. 28 f., — t.-terebesi v. urb. 148 k. 53 f., — végardói v. urb. 57 k. 58 f., — szukói g. kat. lelkész 4 k. 50 f., — rovnai v. urb. 24 k. 65 f., — sterkőcei v. urb. 13 k. 16 f., — szopkőcei v. urb. 10 k. 87 f., — göröginyei r. kat. lelkész 1 k. 16 f., — szukói v. urb. 26 k. 93 f., — topolovkai v. urb. 7 k. 57 f., — tótjablonyai v. urb. 16 k. 08 f., — tót-krivai v. urb. 6 k. 84 f., — tót-volovai v. urb. 27 k. 94 f., — turezócei v. urb. 23 k. 99 f., — göröginyei r. kat. lelkész 1 k. 61 f., — udvai v. urb. 35 k. 63 f., — valentőcei v. urb. 3 k. 65 f., — velyoplyai v. urb. 17 k. 97 f., — vidrányi v. urb. 14 k. 56 f., — világi v. urb. 61 k. 77 f., — viravai v. urb. 25 k. 29 f., — volyiczai v. urb. 7 k. 69 f., — zavadkai v. urb. 4 k. 83 f.

(Folytatjuk.)

T. Zemplén vármegye köz. erd. bizottságától.

735/erd. sz. Olvastattam a földművelésügyi m. kir. minister Ó nagyméltóságának 87282/I-4 sz. a. az 1899. évi erdősitési jutalmak kiosztása tárgyában kelt rendelete.

Határozat:

A miniszteri rendelet egész terjedelmében a „Zemplén” című hivatalos lapban közzé tétetni rendeltetik.

Kelt Zemplén-vármegye köz. erd. bizottságának S.-A.-Ujhelyben 1900. évi január hó 18-án tartott üléséből.

Szerviczky Ödön,
köz. erd. biz. elnök.

Másolat a 735/899. erd. számhoz.

Földművelésügyi magyar királyi minister. 87282/I-4 szám. Valamennyi közigazgatási bizottságnak és kir. erdőfelügyelőségnek. (Az 1899. évi erdősitési jutalmak kiosztása tárgyában)

Az 1894-ik évben közigazgatási érdekből teljesített erdősitések jutalmazására vonatkozó pályázat határideje lejárván, az idei 60908 szám alatt kiadott rendelettel intézkedtem az iránt, hogy az 1894. évi 3422 számú pályázati hirdetmény alapján pályázat alá boesátott erdősitések a helyszínen megvizsgáltassanak s a vizsgálatok megejtésénél az erdősitésre vonatkozó összes körülmények figyelembe vétésének.

A helyszíni vizsgálatnak eredményéről szóló jelentést az erdősitésekre vonatkozó összes ügyiratokkal s nevezetesen a helyszínen az illető birtokosok jelenlétében felvett jegyzőkönyvekkel együtt az említett pályázati hirdetmény értelmében alakított bíráló bizottságnak kiadtam a végett, hogy ez az országos főerdőmester elnökle alatt tartandó ülésen, a jutalmak oda itélésére vonatkozó határozatát hozza meg s azt jóváhagyásom elé terjessze.

A bíráló bizottság az összes tényezőknék s nevezetesen az 1894. évi erdősitések közérdekű becésnek és értékének kellő megállapítása után:

az elsőrendű nagy jutalmat azaz 1000 (egyezer) koronát a kovásznai közbirtokosságnak, a Háromszék-megye Kovászna község határában fekvő 30 (harminc egész) kat. hold;

az elsőrendű második nagy jutalmat azaz 1000 (egyezer) koronát a nyitra vármegyei Brezova községnek, a saját határában fekvő 31 (harminceg egész) k. hold;

a másodikrendű első nagy jutalmat azaz 800 (nyolczszáz) koronát a brassó megyei Bácsfalu községnek, saját határában fekvő 36, 97 (harminc hat egész kilenvenhat század) k. hold;

a másodikrendű második nagy jutalmat azaz 800 (nyolczszáz) koronát a pozsonyvármegyei Bús-Szent-György községnek, saját határában fekvő 35 (harmincöt egész) k. hold;

a harmadrendű első nagy jutalmat azaz 500 (ötszáz) koronát a brassó vármegyei Hosszúfalu községnek, saját határában fekvő 83, 80 (nyolcvanhárom egész nyolcvan század) k. hold;

a harmadrendű második nagy jutalmat azaz 500 (ötszáz) koronát a mező-sámsondi ev. ref. egyháznak, a Maros-Torda vármegye Mező-Sámsond község határában fekvő 37, 5 (harminc hat egész öt tized) kat. hold;

az elsőrendű első elismerő jutalmat azaz 400 (négy száz) koronát a torda-aranyos vármegyei Lupsa községnek, a saját határában fekvő 15 (tizenöt) kat. hold;

az elsőrendű második elismerő jutalmat azaz 400 (négy száz) koronát a brassó vármegyei Tatrang községnek, a saját határában 57, 20 (ötvenhat egész húsz század) k. hold;

a másodikrendű első elismerő jutalmat azaz 200 (kettőszáz) koronát a visnyói volt urbéreknek, a Nyitra vármegye Visnyó község határában fekvő 12 (tizenkettő egész) k. hold;

a másodikrendű második elismerő jutalmat azaz 100 (száz) koronát a nagy-küküllő vármegyei Száz-Kérd községnek a saját határában fekvő 43 (negyvenhárom egész) k. hold;

a harmadrendű első elismerő jutalmat azaz 100 (egyszáz) koronát a csütörtökhegyi volt urbéreknek, a Szepes vármegye Csütörtökhegy község határában fekvő 15 (tizenöt) k. hold;

a harmadrendű második elismerő jutalmat azaz 100 (egyszáz) koronát a pozsonyvármegyei Beszterce községnek a saját határában fekvő 10, 50 (tiz egész ötven század) kat. hold kiterjedésű, teljesen kopár, terméketlenül heverő, értéktelen területeken nagy költséggel, kiváló gondnal és szakértelemmel teljesített erdősitésekért ítélte oda.

Minthogy a jutalomban részesíthető birtokosokon kívül több versenyző, a nagy költséggel teljesített erdősitésnél szintén kiváló szorgalmat fejtett ki és szép eredményt mutat fel, a bíráló bizottság egyidőtűleg azon javaslatának adott kifejezést, hogy ezen birtokosok közül a szegényebb sorsuak pénzsegélyben részesíttessenek, a többieknek pedig írásbeli elismerés nyilváníttassék vagy is hogy:

a brassó vármegyei Türkös községnek a saját határában fekvő 27 16 (huszonhat egész tizenhat század) k. hold beerdősítésért 300 (háromszáz); a brassó vármegyei Pärkercz községnek a saját határában fekvő 28 58 (huszonnyolc egész ötvennyolc század) k. hold erdősitésért 300 (háromszáz) korona, a brassó vármegyei Zajzon községnek a saját határában fekvő 23 36 (huszonhárom egész harminchat század) k. hold erdősitésért 300 (háromszáz) korona; a lunkaujfalu volt urbéreknek a torda-aranyosmegyei Lunka-Ujfalú község határában fekvő 20 (húsz egész) k. hold erdősitésért 300 (háromszáz) korona, a barévi volt urbéreknek a torda-aranyos vármegye Barév község határában fekvő 11 (tizeneg egész) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) korona, a nyitra vármegyei Hrachovistye községnek a saját határában fekvő 17 (tizenhat egész) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) korona, a háromszékvármegyei Zabola községnek a saját határában fekvő 25 (huszonöt egész) k. hold erdősitésért 150 (százötven) korona, a háromszékvármegyei Páva községnek a saját határában 30 (harminc egész) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) koronát, a torda-aranyosvármegyei Alsó-Podsága községnek a saját határában 45 (negyvenöt egész) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) korona, a torda-aranyosvármegyei Alcsó-Szolcsva községnek a saját határában fekvő 22 5 (huszonkettő egész öt tized) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) korona, a hilibi közbirtokosságnak a háromszékvármegye Hilib község határában fekvő 14 6 (tizennégy egész hat tized) k. hold erdősitésért 100 (egyszáz korona, a nagy-küküllő vármegyei Prád-községnek a saját határában 10 (tiz egész) k. hold erdősitésért 100 (egyszáz) korona, a nyitra vármegyei Krajna községnek a saját határában fekvő 12 (tizenkettő egész) k. hold erdősitésért 200 (kettőszáz) korona, a küküllő vármegyei Nagy-Selyk községnek a saját határában fekvő 26 (huszonhat egész) k. hold erdősitésért 150 (egyszázötven) korona, továbbá a visnyói volt urbéreknek a 200 koronás elismerő jutalomban részesített 12 k. hold erdősitésért még 200 (kettőszáz) korona, Száz Kérd községnek a 200 koronás elismerő jutalomban részesített 43 k. hold erdősitésért még 200 (kettőszáz) korona, a csütörtökhegyi volt urbéreknek a 100 koronás elismerő jutalomban részesített 15 k. hold erdősitésért még 200 (kettőszáz) korona és végül Beszterce községnek a 100 koronás elismerő jutalomban részesített 10 50 k. hold erdősitésért még 200 (kettőszáz) korona államsegély engedélyeztessék azzal a kikötéssel, hogy az államsegélyképpen adott összeg a versenyző hézagosság erdősités kipótására és gondozására fordítandó.

A bíráló bizottság továbbá írásbeli elismerés nyilváníttását javasolja a következő birtokosoknak, és pedig:

Erzsébet város r. t. városnak a saját határában fekvő 36 (harminc hat egész) k. holdon,

Zilah r. t. városnak a saját határában fekvő 25 77 (huszonöt egész hetvenhat század) k. holdon,

Bende Gyulának a nógrád vármegyei Nándor község határában 25 (huszonöt egész) k. holdon,

Edelsheim-Gyulai Lipót bárónak a nyitra megyei Felső-Elefánt község határában fekvő 165 (egyszázhatvanöt egész) k. holdon, és **Jeszenszky József bárónak** a tolna vármegyei Alsó-Hídvég község határában fekvő 37 3/7 (harminchét egész harminchét század) k. holdon kiváló szorgalommal, székertelemmel és szép eredménnyel fogatosított erdősitéseikért.

Egyszersmind a bíráló bizottság aziránt is javaslatot tett, hogy az erdősitések szép sikerrel történt intézése körül kifejtett buzgó tevékenységért **Rozsnyay János** (volt városi erdőtiszt, jelenleg m. kir. erdősznek) 200 (kettőszáz) korona és **Mittkovszky Antal** torda-aranyosmegyei kerületi erdőőrnek 100 (egyszáz) korona jutalom engedélyeztessék.

A bíráló bizottság fenti határozatát ezenel jóváhagyván és javaslatát elfogadván, értesitem a közigazgatási bizottságot (kir. erdőfelügyelőt), miszerint egyidejűleg intézkedtem az iránt is, hogy az elismerő okmányok az illető vármegyék főispánjai által a birtokosoknak megküldessenek s hogy a megítélt jutalmak és segélyek az illetékes kir. erdőfelügyelőségek útján haladéktalanul kifizetessenek.

Budapest, 1899. december hó 18-án. A minister megbízásából: **Solcz Gyula** sk.

143. II/900. sz. *A bodrogközi j. fősztolgabirájától.*

Körösvény.

A bodrogközi sorozó járásban 1879. évben született teljesen ismeretlen hadkötelesek vezeték- és keresztnéve s születésének helye.

Leczó János (Szinyér), **Koczák János**, **Kovács András**, **Kis Imre** (Zétény), **Princz Pál Gyula** (Lelesz), **Kertész András** (Perbenyik), **Török János**, **Király János**, **Kis Lajos** (Lácza), **Riesi Pál**, **Riezu József**, **Riezu János**, **Bihari József**, **Molnár György**, **Szítai László**, **Antal Sándor**, **Szabó András**, **Gábris István**, **Kornfeld Mátyás** (Karád), **Szerota János**, **Kukó András** (Nagy-Czigánd), **Szabó János**, **Czajkovszki István**, **Zsoldos János**, **Szeszták János** (Kis-Czigánd), **Prul János**, **Kirselo János**, **Schwarz David** (Battyán), **Tar István** (Baeska), **Fábián János**, **Kerekes János** (A.-Berecki), **Bodnár István** (B.-Szerdahely), **Hatniger Mihály**, **Gécsi János**, **Jancsik János** (Vajdácska), **Rosenthal Emánuel**, **Weinberger Izrael**, **Jakubovics Salamon**, **Hoór Márton**, **Klein Mihály**, **Varnyó István** (N.-Tárkány), és **Kanál János** (Agárd).

Kir.-Helmeczen, 1900. január 20.

Isépy Zoltán, h. fősztolgabiró.

334/rk. 900. sz. *S.-A.-Ujhelyi rendőrkapitányi hivatala.*

Körözés.

Egy fehér szőrű 1 éves ártány-sertés eltévedt. Körözését kérem.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 22.

Schmidt Lajos rendőrkapitány.

124/IV. 900. sz. *A s.-a.-ujhelyi j. fősztolgabirájától.*

Körösvény.

Bazsa János vilyi lakos hivatalomnál bejelentette, hogy az 1899. év december havi országos vásáron S.-A.-Ujhelyben vett fehér szőrű, fenálló nagy barna szarvu, körülbelül 7-8 éves tehene f. 1900. év február hó 8-án a kísértőtől a vitányi határnál megszökött, s azóta meg nem került. —Körözését elrendelem.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 18.

Horváth István, szolgabiró.

A szerkesztő póstája.

Farsang végén. Versében van ötlet, eredeti gondolat, egészséges humor is; de nemes formai érzék és nemes ritmus. Ezért közölhetetlen. A bejelentett nagyobb szabású verseket: küldje el *R. J. nek*, a *Bp. H. szerkesztőjének*, ki az effajta, felkarolásra érdemes szárnypróbálgatásokat nagy érdeklődéssel kíséri.

Sz. A. urak — *Hbcn.* Nagyon köszönöm. Ha csak lehet, kiadom a jövő számban.

W. M. — *Mád.* Foglalkozzanak az automobil-közlekedés gondolatával. A külföldi már meghódította.

B. I. — *Rákócz. K. I.* — *Ungvár.* Beérkeztek. Átolvassuk.

Szivek Harca. Nagyon köszönöm a derék novellakötetet. Egy darabot kiválasztok majd mutatónak. Szervusz!

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: **Énlert Gyula.**

Hirdetések.

Egy okleveles géplakatos,

ki több éven át gépek javításával foglalkozott, ugyszintén gépeket kezel, chajtana alkalmazást nyerni. — A czim megtudható lapunk **kiadóhivatalában.**

Nemes Dr. Trnkóczy Ottó-féle

Kraft Bitter likőr

csupán illatos füvekből készült.

Melegíti és erősíti a testet, fokozza az étvágyat és az emésztést.

AJÁNLJA:

BILANOVITS ISTVÁN

fűszer-, csemege- bor-, húsaruk éé vadas-kereskedése

S.-A.-UJHELY.

Kaponya községében **Nemes László** féle birtokban két rendbeli legelő 480 holdban, e közül az egyik 175 hold csikó legelőnek kiválóan alkalmas, — a folyó évi nyári használatra bérbeadandó; ugyanott 50-60 szekérre való széna eladó.

Értekezhatni a tulajdonosnál Kaponyán,

S.-A.-Ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár. 177. 900. jk. 3. p.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyező pénztár rendes évi közgyűlését **1900. évi márczius hó 4-ik** napján délután 2 órakor S.-A.-Ujhelyben a pénztár helyiségében (Kazinczi-utca Dr. Ligeti-féle ház) tartja, melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívotnak.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
2. A számadások fölötti határozat.
3. Hat felügyelő-bizottsági és 6 választott bírósági tag megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. február 19-én.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár **igazgatósága.**

Várady János kút-mester

ajánlkozik mély kutak furására s azok teljes felszerelésére, — elvállal föld kutatásokat 100 méter mélységig.

Iroda és műhely: **P. Senyén** saját házában. U. p. **Boldva.**

Eladó szőlővesszők.

Sima zöld ojtott furmint . . .	90 frt
" " " chassesles . . .	75 frt
" " " erdei . . .	75 frt
Járdovány	85 frt
Vegyes finom csemege	85 frt
Gyökeres fás ojtott furmint . . .	130 frt
" " " chassesles . . .	125 frt
Gyökeres riparia portalis I. a) . . .	22 frt
" " " II. a) . . .	12 frt
Sima " " I. a) . . .	10 frt

A vessző érett egészséges szokvány minőségű faj tiszta, az alany Ripária portalis, amelyeket Dr. Szabó Gyulától kaptam, tehát megbizható.

Dr. Meisels Herman,

Beregszász.

Méltóságos özvegy gróf **Sztáray Antalné** nagymihályi uradalmában eladó: sertésvészen átment **20 drb.** egy éves bergshirei tenyészkocza; és **12 darab** Jutlandi keresztezés **1³/₄-2 éves** tenyészbika. **Tudakozódásra választ ad**

az igazgatóság.

Gyökeres Riparia Portalis

10,000 darab ezre 16 frtjával, valamint több ezer sima **Furmint vessző ezre 3 frtjával,** kapható **Dessewffy József** szőlőbirtokosnál, Tolcsván.

6910/I. 900. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

A tokaj-rakamazi hidvám szedési jognak folyó 1900. évi október hó elsejétől kezdődőleg hat év tartamára leendő bérbeadása iránt a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság által folyó évi **május hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor** Tokajban a m. k. sóhivatal hivatalos helyiségében 11300 korona évi bér kiküldetési ár mellett szó- és írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Erre a bérlet közönség oly értesítés mellett hivatik meg, hogy ugy a szóbeli árverés, valamint az írásbeli versenyzés megkezdéseig benyújtható írásbeli ajánlatokhoz a kiküldetési ár 10%-a bánatpénzül leteendő.

Utóajánlatok feltétlenül visszautasítottak.

A bérlet feltételek a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóságnál, valamint a tokaji kir. sóhivatalnál megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

S.-A.-Ujhely, 1900. február 15.

Talapkopics,

kir. tanácsos, püigazgató

Kir.-Helmeczen a forrás végén lévő **3** szobából és mellékhelyiségekből, továbbá egy kis kertből álló házamat szabad kézből eladom. Bővebb értesítést ad a tulajdonos **Lukács János** Kir.-Helmeczen.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-ez. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Zemplén-Agárd és vidéke községi hitel-szövetkezet **1900. évi márczius hó 17-én** d. u. 2 órakor a görög katolikus iskolában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1899. évi december hó 31-én a tagok száma 158, üzletrészeinek száma pedig 166 volt; az év folyamán belépett 46 tag 46 üzletrésszel, kilépett 11 tag 15 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a közházánál kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Zemplén-Agárd, 1900. február hóban.

Hidegkövy Elek,

igazgatósági elnök.

Tk. 5421. 1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. telegkönyvi hatóság részéről köbírre téveik, miszerint a kir. kincstárnak if. Hajdu János és neje elleni ügye Bablyák János leányvári lakos utóajánlata folytán a Dámóc község határában fekvő a dámóczi 26. sz. tjkvben 221, 450, 489/5, 542, 599, (821-823), (904-905), (1061-1063), 1245-1246) hr. sz. alatt foglalt és végrehajtást szenvedett Vasily Mária férj. ifj. Hajdu Jánosné nevében álló ingatlanok 1121 frt kiküldetési árral de az utóajánlati összegnél vagyis 990 frtnál alább nem; a dámóczi 107. számú tjkvben 52., 53. hr. sz. alatt foglalt 110. ö. i. számú házaz belsőségnek végrehajtást szenvedett Hajdu János nevében álló felerész 160 frt kiküldetési árral, de az utóajánlati összegnél vagyis 44 frtnál alább nem a 10% bánatpénz, vagy óvadéképes értékpapírok előleges letétele s három részletben az árverés napjától számítandó 30, 45, 60 napok alatt 6%-os kamatokkal fizetés kötelezettségével **1900 évi márczius hó 12. napján** délelőtt 10 órakor Dámóc község házában nyilvános árverésen elfognak adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban ezen kir. járásbírósnak mint telegkönyvi hatóságnál és Dámóc község közházánál megtekinthetők.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbírósnak mint telegkönyvi hatóságnál 1900. évi január hó 10. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

Edelsheim-Gyulai Lipót bárónak a nyitra megyei Felső-Elefánt község határában fekvő 165 (egyszázhatvanöt egész) k. holdon, és Jeszenszky József bárónak a tolna-vármegyei Alsó-Hídvég község határában fekvő 37 3/4 (harminchét egész harminchét század) k. holdon kiváló szorgalommal, szekerletemmei és szép eredménnyel fogantatott erdősítésekért.

Egyszersmind a bíráló bizottság aziránt is javaslatot tett, hogy az erdősítések szép sikerrel történt intézése körül kifejtett buzgó tevékenységért Rozsnyay János (volt városi erdőtiszt, jelenleg m. kir. erdésznek) 200 (kettőszáz) korona és Mitkovszky Antal torda-aranyosmegyei kerületi erdőőrnek 100 (egyszáz) korona jutalom engedélyeztessék.

A bíráló bizottság fenti határozatát ezenel jóváhagyván és javaslatát elfogadván, értesitem a közigazgatási bizottságot (kir. erdőfelügyelőt), miszerint egyidejűleg intézkedtem az iránt is, hogy az elismerő okmányok az illető vármegyék főispánjai által a birtokosoknak megküldessenek s hogy a megítelt jutalmak és segélyek az illetékes kir. erdőfelügyelőségek útján haladéktalanul kifizettessenek.

Budapest, 1899. december hó 18-án. A minister megbízásából: Solcz Gyula sk.

143. II/900. sz. A bodrogközi j. főszolgabirójától.

Körözüvény.

A bodrogközi sorozó járásban 1879. évben született teljesen ismeretlen hadkötelesek vezeték- és keresztnéve s születésének helye.

Leczó János (Szinyér), Koczák János, Kovács András, Kis Imre (Zétény), Princez Pál Gyula (Lelesz), Kertész András (Perbenyik), Török János, Király János, Kis Lajos (Láca), Ricsi Pál, Riezu József, Riezu János, Bihari József, Molnár György, Szitai László, Antal Sándor, Szabó András, Gábris István, Kornfeld Mátyás (Karád), Szerota János, Kukó András (Nagy-Czigánd), Szabó János, Czajkovszki István, Zsoldos János, Szeszták János (Kis-Czigánd), Prul János, Kirselo János, Schwarcz Dávid (Battyán), Tar István (Baeska), Fábian János, Kerekes János (A.-Bereczki), Bodnár István (B.-Szerdahely), Hatniger Mihály, Gézei János, Janesik János (Vajdacska), Rosenthal Emánuel, Weinberger Izrael, Jakubovics Salamon, Hoór Márton, Klein Mihály, Varnyó István (N.-Tárkány), és Kanálos János (Agárd).

Kir.-Helmecze, 1900. január 20.

Isépy Zoltán, h. főszolgabíró.

334/rk. 900. sz. S.-A.-Ujhelyi rendőrkapitányi hivatala.

Körözés.

Egy fehér szőrű 1 éves ártány-sertés eltévedt. Körözését kérem.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 22.

Schmidt Lajos rendőrkapitány.

124/IV. 900. sz. A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabirójától.

Körözüvény.

Bazsa János vilji lakos hivatalomnál bejelentette, hogy az 1899. év december havi országos vásáron S.-A.-Ujhelyben vett fehér szőrű, fenálló nagy barna szarvu, körülbelül 7-8 éves tehene f. 1900. év február hó 8-án a kísérőtől a vitányi határnál megszökött, s azóta meg nem került. — Körözését elrendelem.

S.-A.-Ujhely, 1900. február 18.

Horváth István, szolgabíró.

A szerkesztő postája.

Farsang végén. Versében van ötlet, eredeti gondolat, egészséges humor is; de nincs formai érzék és nincs ritmus. Ezért közölhetetlen. A bejelentett nagyobb szabású verseket küldje el R. J. nek, a Bp. H. szerkesztőjének, ki az effajta, felkarolásra érdemes szárnypróbálgatásokat nagy érdeklődéssel kíséri.

Sz. A. urak — Hbcn. Nagyon köszönöm. Ha csak lehet, kiadom a jövő számban.

W. M. — Mád. Foglalkozzanak az automobil-közlekedés gondolatával. A külföldet már meghódította.

B. I. — Rákóczi. K. I. — Ungvár. Beérkeztek.

Átolvassuk.

Szívek Harca. Nagyon köszönöm a derék novellakötetet. Egy darabot kiválasztok majd mutatónak. Szervusz!

Feladó szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Énlert Gyula.

Hirdetések.

Egy okleveles géplakatos,

ki több éven át gépek javításával foglalkozott, ugyszintén gépeket kezelt, ohajtana alkalmazást nyerni. — A czim megtudható lapunk kiadóhivatalában.

Nemes Dr. Trnkóczy Ottó-féle

Kraft Bitter likőr

csupán illatos fűvekből készült.

Melegíti és erősíti a testet, fokozza az étvágyat és az emésztést.

AJÁNLJA:

BILANOVITS ISTVÁN

fűszer-, csemege-, bor-, husáruk és vadas-kereskedése

S.-A.-UJHELY.

Kaponya községében Nemes László féle birtokban két rendbeli legelő 480 holdban, e közül az egyik 175 hold csikó legelőnek kiválóan alkalmas, — a folyó évi nyári használatra bérbeadandó; ugyanott 50-60 szekerre való széna eladó.

Értekezhatni a tulajdonosnál Kaponyán,

S.-A.-Ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár. 177. 900. jk. 3. p.

Meghívás.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyező pénztár rendes évi közgyűlését 1900. évi márczius hó 4-ik napján délután 2 órakor S.-A.-Ujhelyben a pénztár helyiségében (Kazinezi-utca Dr. Ligeti-féle ház) tartja, melyre a közgyűlési kiküldöttek ezennel meghívotnak.

Tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés.
2. A számadások fölötti határozat.
3. Hat felügyelő-bizottsági és 6 választott bírósági tag megválasztása.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. február 19-én.

A s.-a.-ujhelyi kerületi betegsegélyző pénztár

igazgatósága.

Várady János kút-mester

ajánlkozik mély kutak furására s azok teljes felszerelésére, — elvállal föld kutatásokat 100 méter mélységig.

Iroda és műhely: P. Senyén saját házában. U. p. Boldva.

Eladó szőlővesszők.

Sima zöld ojtott furmint . . .	90	frt
" " " chasseseles . . .	75	frt
" " " erdei . . .	75	frt
Járdovány	85	frt
Vegyes finom csemege . . .	85	frt
Gyökeres fás ojtott furmint . .	130	frt
" " " chasseseles . . .	125	frt
Gyökeres riparia portalis I. a) .	22	frt
" " " II. a) . . .	12	frt
Sima " " " I. a) . . .	10	frt

A vessző érett egészséges szokvány minőségű faj tiszta, az alany Riparia portalis, amelyeket Dr. Szabó Gyulától kaptam, tehát megbízható.

Dr. Meisels Herman,

Beregszász.

Méltóságos özvegy gróf Sztáray Antalné nagymihályi uradalmában eladó: sertésvészen átment 20 drb. egy éves bergshirei tenyész-kocza; és 12 darab Jutlandi keresztezés 1³/₄-2 éves tenyészbika. Tudakozódásra választ ad

az igazgatóság.

Gyökeres Riparia Portalis

10,000 darab ezre 16 frtjával, valamint több ezer sima Furmint vessző ezre 3 frtjával, kapható Dessewffy József szőlőbirtokosnál, Tolcsván.

6910/I. 900. szám.

Bérbeadási hirdetmény.

A tokaj-rakamazi hidvám szedési jognak folyó 1900. évi október hó elsejétől kezdődőleg hat év tartamára leendő bérbeadása iránt a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság által folyó évi május hó 15-ik napján délelőtt 9 órakor Tokajban a m. k. sóhivatal hivatalos helyiségében 11300 korona évi bér kikiáltási ár mellett szó- és írásbeli versenytárgyalás fog tartatni.

Erre a bérző közönség oly értesítés mellett hivatik meg, hogy ugy a szóbeli árverés, valamint az írásbeli versenyzés megkezdéseig benyújtható írásbeli ajánlatokhoz a kikiáltási ár 10%-a bánatpénzül leteendő.

Utóajánlatok feltétlenül visszautasítottak.

A bérleti feltételek a s.-a.-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóságnál, valamint a tokaji kir. sóhivatalnál megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

S.-A.-Ujhely, 1900. február 15.

Talapkopics,

kir. tanácsos, piigazgató

Kir.-Helmeczen a forrás végén lévő 3 szobából és mellékhelyiségekből, továbbá egy kis kertből álló házamat szabad kézből eladom. Bővebb értesítést ad a tulajdonos Lukács János Kir.-Helmeczen.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó Zemplén-Agárd és vidéke községi hitelszövetkezet 1900. évi márczius hó 17-én d. u. 2 órakor a görög katolikus iskolában

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság választása.
7. Netáni indítványok.

1899. évi december hó 31-én a tagok száma 158, üzletrészeinek száma pedig 166 volt; az év folyamán belépett 46 tag 46 üzletrészszel, kilépett 11 tag 15 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a község házában kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Zemplén-Agárd, 1900. február hóban.

Hidegkövy Elek,

igazgatósági elnök.

Tk. 5421. 1899. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmeczi kir. telekkönyvi hatóság részéről kö-hírré téve, miszerint a kir. kincstárnak if. Hajdu János és neje elleni ügye Bablyák János leányvári lakos utóajánlata folytán a Dámóc község határában fekvő a dámóczi 26. sz. tjkvben 221, 450, 489/5, 542, 599, (821-823), (904-905), (1061-1063), 1245-1246. hr. sz. alatt foglalt és végrehajtást szenvedett Vaszily Mária férj. if. Hajdu Jánosné nevében álló ingatlanok 1121 frt kikiáltási árral de az utóajánlati összegnél vagyis 990 frtnál alább nem; a dámóczi 107. számú tjkvben 52., 53. hr. sz. alatt foglalt 110. ö. i. számú házas belsőségnek végrehajtást szenvedett Hajdu János nevében álló felerész 160 frt kikiáltási árral, de az utóajánlati összegnél vagyis 44 frtnál alább nem a 10% bánatpénz, vagy óvadék-képes értékpapírok előleges letétele s három részletben az árverés napjától számítandó 30, 45, 60 napok alatt 6%-os kamatokkal fizetés kötelezettségével 1900. évi márczius hó 12. napjának délelőtt 10 órakor Dámóc község házában nyilvános árverésen elfognak adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órákban ezen kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál és Dámóc község közházánál megtekinthetők.

Kelt Kir.-Helmeczen, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi január hó 10. napján.

Dancs György, kir. aljbíró.

SCHIFBECK SZÁLLODA KASSÁN

szemben az új nemzeti színházzal, a város legszebb helyén, kényelemmel berendezett s teljesen butorozott szobákkal, előnyös feltételek mellett

azonnal bérbeadó,

esetleg szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos: **Schifbeck Louiza Kassán**, Kossuth-utca 9.

10662. sz. 1900.

Faeladási hirdetmény.

A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium f. évi február hó 10-én 10662. sz. a. kelt rendelete folytán közhírré tétetik, hogy a magyar tanulmány-alap tulajdonához tartozó Zemplén-megye Boerog-Kisfalud község határában fekvő üzemosztálynak „b” osztagában az 1900, 1901, 1902 és 1903. évek alatt kihasználás alá kerülő összesen mintegy 46 és $\frac{19}{100}$ k. holdnyi cserhámvágásokban található 4608 koronára becsült mintegy 1788 köbméternyi, valamint Bodrog-Kisfalud és Szegi-Long községek határában fekvő üzemosztály 1-ső osztagában, ugyant csak az 1900, 1901, 1902, és 1903. évek alatt kihasználásra kerülő összesen mintegy 48 és $\frac{70}{100}$ k. holdnyi cserhámvágásokban található 6605. koronára becsült mintegy 2560 köbméternyi tölgyfahozam eladása céljából zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatokhoz a valamely közalap. kir. számtartósnál vagy kir. adóhivatalnál készpénzben, vagy állami értékpapirokban leteendő 460, illetve 660 koronányi, ha pedig mindkét üzemosztályra tétetik az az ajánlat, akkor 1120 koronányi bánatpénz befizetéséről szóló nyugta csatolandó.

Az ajánlatokban az egyes üzemosztályok vágásaiért beajánlott összeg külön-külön számokkal és betűvel kiírandó és kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat kötelezőkül elfogadja.

Az ajánlatok f. é. március hó 12-ik napjának déli 12 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatal igazgatójánál nyújthatók be (V. ker. Hold-utca 8 sz.)

A később érkezett a feltételektől eltérő, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A versenyzők közötti szabad választás joga, tekintet nélkül a beígért vételarra, illetőleg az ajánlatok elfogadása, vagy visszautasítása a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister ur szabad elhatározásának tartatik fenn.

Az eladási feltételek a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 8.), az erdőgondnokságnál Telkin (Páty), valamint az erdővédségnél Bodrog-Kisfaludon betekintheők.

Telkin, 1900. évi február hóban.

A közalap kir. erdőgondnokságától.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Egy első rangú vállalatnál

intelligens urak és hölgyek nagy mel-lékjövdelemre tehetnek szert.

Bővebb felvilágosítás *Vörös-ökör épület*, Wekerle-tér I. em. 5. szám alatt d. e. 9-12., d. u. 3-ig nyerhető.

Ugyanitt egy pénzbeszedő is fel-vétetik.

Eladó.

Herczeg Windisch-Grätz Lajos borsii gazdaságában 2000 mmázsa egész-séges

takarmányrépa

mmázsa 1 korona. — Felvilágosítással szolgál az intézőség *Borsiban* u. p. S.-A.-Ujhely.

Legfinomabb válogatott kávé.

Elsőrendű süveg és koczka

CZUKOR

Kristály koczka cukor

Nagysárocsi és Szegi
MŰMALMI LISZTEK

Szepességi különlegességek
Suchard Chocólat és Cacao

Van Honten Cacao

Richter-féle horgony építő szekrények

csemege czukorkák,

mindennemű déli gyümölcsök,

valódi angol tea sütemények,

eredeti Chinai és Orosz teák,

BEL- ÉS KÜLFÖLDI RUMOK,

magyar és francia pezsgők,

Tirol Rosmarin és Reinetten almák,

igen szép kiv. finom

HAZAI ALMÁK,

mindennemű halak, sajtok, prágai fel-vágottak, 2-szer hetenként friss Frank-furti virtsli és szalvaládé nálam a

legjutányosabb árban kaphatók

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszer-, csemege-, déli gyümölcs és ásványvíz

kereskedésében

S.-A.-UJHELYBEN.

Hirdetmény.

A zemplén-vármegyei gazdasági egye-sület szőlészeti anyagok és eszközök el-adási raktárában a következő sző ő-gazda-sági cikkek lehet lesz f. hó 10-től kapni a legjobb minőségű anyagokból és eszközökből a legjutányosabb folyó napi árak mellett:

Prima vegytiszta rézgálicot;

Sublimált kénport;

Gummi szallagot és pamutot oltáshoz;

Prima raffia hámsót;

Vermorel-féle, Eclair permetezőt;

Imperial permetezőt;

Kénpor fuvót, mindentféle kézi eszkö-zöket, kapát, ásót, lapátot, csákányt, oltó késeket és metsző ollókat a legfinomabb kivitelben.

Erről bővebb értesítést a gazdasági egye-sületi irodájában a vármegyei házbán lehet kapni, hol a minták is megtekinthetők.

Dr. Gulácsy István szőlőbirtokosnál Bereg-szászban eladó:

200,060 drb. I. oszt. gyök. Riparia Port. vessző 22 frt.
40,000 drb. II. oszt. gyök. " " " 15 frt.
30,000 drb. I. oszt. sima zöld furmint oltvány 120 frt.
Fehér bakator. I. oszt. sima zöld oltvány ezre 100 frt.
Legkiválóbb csemege fajta I. oszt. sima olt-vány ezre 120 frt.
megrendelésnél 25% előleg kéretik.

Gróf Andrassy Sándor ur hardicsai gazdaságában u. p. Tőke-Terebes, eredeti mag után termelt tiszta duppau vetőzab eladó mé-ter mázsája 14 korona. Hcl. sulya 49 klgm.

A legjobb szájviz

mely **Oppolzer** udv. tanácsos, **Schnitzler** Kainz-bauer s több más híres tanárok által már 50 év óta ajánlva van az

ANATHERIN SZÁJVIZ.

Készítője **Dr. J. G. Popp** cs. és kir. udvari fogorvos **BÉCSBEN.**

Meglepő ezen szájviznek hatása mindennemű száj és fog-fájás, továbbá kellemetlen szaga kitérés ellen, erősíti a fogakat s a foghúst a leghosszabb életkorig.

Minden családnál	Ára egy nagyobb üveg szájviznek	1.40
	» közep üveg szájviznek	1.-
	» kis üveg szájviznek	50
	» doboz fogporkak	63
	» üvegdoboz fogpépnek	70
	» papirdoboz fogpépnek	35
	» doboz fogtömőnek (plomb)	1.-
» db. növény szappannak (bőrítisztá-lanság ellen)	30	

Kapható minden gyógyszerár és gyógyszerkereskedésben.

S.-A.-Ujhelyben: **Kincsesy Péter** gyógyszerárban.

Csak akkor valódi, ha a hajlott oldalú üvegen rajta van a kék színű papír arany nyomással és saját czégem megjelölésével.

4/1900. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi XL. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1899. évi V. II. 885. I. számú végzése követ-keztében Dr. Tátray Dezső ügyvéd által képviselt Móré Dániel helybeli lakos javára Kanócz István helybeli lakos ellen 800 korona s jár. erejéig 1899. évi november hó 28-án fogana-tosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfiglalt és 827 koronára becsült kész ruhák, varrógép és házi butorok-ból álló ingóságok nyilvános árveresen eladatnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíróság 1899. évi V. II. 885/3. számú végzése folytán 800 korona tőke-követelés, ennek 1899. évi november hó 20. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}$ % váltodij és eddig összesen 93 kor. 26 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhely-ben, alperes lakásán leendő eszközölésére 1900. évi márcz. hó 1-ső na jának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is ellögnak adatni.

Amennyiben az előírt-rezendő ingóságokat mások is le és felülfiglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhely, 1900. évi február hó 5-én.

Tomasovszky Lajos
kir. bir. végrehajtó.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

° Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dörzsölésként alkalmazatik köszvény-nél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűlések-nél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készlet-ben van; fő raktár: **Török József** gyógy-szerésznél **Budapesten**. Bevásárlás alkalmá-val igen óvatossak legyünk, mert több kisebb-bérbétkü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
cs. és kir. udvari szállítók.

Gőzerőre berendezett vegyi ruhatisztító, mű-, selyem-, kelme- és szövet ruha-festő

üzletben elvállalok tisztításra: fejtetlen és fejtett báli-, utcazi-, selyem-, plüsch-, szövet- és kreton ruhákat bármily dus díszítéssel. Továbbá uri- és női öltönyöket, báli szalon és frakk öltönyök tisztítását, bevasalását a legolcsóbb árak számítása mellett, ugyszintén fehér glaszé keztyüket.

Festésre minden megunt színű, vagy színét hagyott női- és férfi ruhákat a volt eredeti színben vagy a legdivatosabb színekben. **Báli- és alkalmi ruha kívánatra 24 óra alatt tisztítatik.**

Festésre adandó tárgyak 8 nap alatt festetnek.

Nagy műhelyem gőzerőre akképen van berendezve, hogy az időjárás és évszak a munkák kivételére befolyással nem bír és így a rendelések bármely időszakban tehát télen is átvételnek és pontosan elkészítetnek.

Vidéki megbízásokat posta-utánvétellel a legpontosabban teljesítetek.

Magamat becses pártfogásába ajánlva maradtam,

mély tisztelettel:

Rakovszky Sándor,

vegyi tisztító és kelmefestő.

S.-A.-Ujhely, Beresényi-utca 45. szám (volt Sole-féle) saját házában a fogházzal átellenben.

Alapítva
1866.

Alapítva
1866.

Minden rendszerű
Gőzkazánokat,
Szesz- és viz-tartályokat,
Henze-féle főzőket,
Czefre-előkeverő-kadákat,
továbbá mindennemű
gőzkazán- és gőzmozgony-javításokat
s egyéb kazánmunkákat

legszolidabb kivitelben s jutányos áron szállít és eszközöl

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje

KASSÁN.

Igen sok külföldi **francia, angol és német** szer van hirdetve és ajánlva fiatal emberek részére **győtrő bajok** és kellemetlen **betegségek** ellen.

Mindazon esetekben, ahol Santal-olaj használatát orvosilag javasolva van, a **legczészzerűbb és legjobb a**

SANTAL-EGGER

alkalmazása, mely a legjobb minőségű kelet-indiai Santal-olajból készült és az orvos urak által rendeltetik.

1 üveg ára 1 frt 50 kr., postán bérmentve; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 3 üveg 4 frt 50 kr.

Gyógyszertár a „Nádorhoz”, Budapest, VI. Váci-körút 17 szám.

Heni butor raktár!

Értesítés.

Van szerencsénk a helybeli és vidéki n. é. közönségnek becses tudomására hozni, miszerint **Rakoczy-utca Róth Bernáth-féle házban** egy, a mai kor kivánalmainak megfelelőleg berendezett

Butorraktárt nyitottunk

hol is mindenféle stílus: ebédlő, háló, szalon stb. berendezéseket raktáron tartunk.

Kívánatra bármely e szakba vágó munkát saját ízlés szerint, valamint

mindennemű épület munkákat

üzleti berendezéseket a legrövidebb idő alatt s a legjutányosabb árban elvállalunk.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri

tisztelettel

Büchler Ferencz és Fia.

Jutányos árak. — Pontos kiszolgálát.

→

Házi asszonyok figyelmébe

ajánlom

kitünően kezelt hentes áruimat u. m.:

Naponta friss olvasztott szalonna zsir kilója	1 kor. 08 fill.
Fehér sós szalonna	1 kor. — fill.
Paprikás (pörkölt)	1 kor. 28 fill.
Füstölt	1 kor. 12 fill.
Füstölt kolbász	1 kor. 50 fill.
Füstölt kolbász száraz	2 kor. 40 fill.
Páczolt sonka esonttal	1 kor. 28 fill.
Páczolt sonka esont nélkül	1 kor. 36 fill.

Pontos és gyors kiszolgálát.

Megrendelések posta-távirda útján intézendők

Sürgönczim *Karner J.*

KARNER JÓZSEF,

hentes üzletébe Nyiregyházán.

Olcsó kerítések!

Olcsó kerítések!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítés-gyára

— Budapest, VIII. kerület, Üllői-ut 48. szám. —

Gyárt és szállít: gép- és kézi sodronyfonatokat, tüskés sodrony, pánthuzalt, erdők, vadaskertek, baromfi udvarok, gazdasági telkek, kertek, gyümölcsösök, szőlők stb. bekerítésére olcsó árak mellett. Nyaraló-, park- és erkélyrácsokat, valamint csinos és erős kivitellű kapukat és ajtókat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból; ugyszintén díszes virág- és gyeperítéseket és favédő-kosarakat. Továbbá föld- és kavicsrostákat; szőlő-bogyózó-rostákat, magtárlak-ostályokat; ökör-szajkosarakat; szikrafogókat; gabonavalasztó hergereket, valamint régi választóhengereknek új sodronyköpenyvel való elátását. Rostaszóveteket és fonatokat szelelőrostákba.

— Árjegyzékek és költségvetések ingyen. —

Jutányos és pontos kiszolgálás.

Szép és olcsó virág!

Nagyszabásu kertemben s számos üvegházaimban folyton annyi friss és válogatott fajú virággal rendelkezem, hogy képes vagyok bármely megrendelésnek pontosan megfelelni.

Menyasszonyi csokrok finom papír vagy selyem tartályban 1 frttől 8 frtig és feljebb. — A menyasszonyi csokrok a legszebb illatos narancs, rózsza, kamélia, gyöngyvirág, szegfű stb. fehér virágokból, mirtus füzérekkel lesznek kötve.

Hetenkint egyszer friss olaszországi virág kapható.

Eljegyzési, báli, utazó s alkalmi csokrok papír vagy selyem tartályban 1 frttől 8 frtig.

Mellcsokrok különféle alakban művészileg kötve 50 krtól 3 forintig.

Legyezők bála, estélyre a ruhához illő színben 2 frttől 5 forintig.

Koszorúk a legdíszesebb kivitelben 3 frttől 15 frtig.

Ajánlom továbbá dusan berendezett kertészetemet minden e szakban létező bel- és külföldi **disznővényekben, virágokban**, ugymint **camélia, rózsza, gyöngyvirág, szegfű, ibolya, hiazint** stb. gazdag válfajokban.

Megrendeléseket úgy helyben, mint vidékerek **gyorsan** és **pontosan** eszközölök.

Kiváló tisztelettel:

S.-A.-Ujhely, Gyártelep-utca.

Moskovszky János,
mű- és kereskedelmi kertész.